

ESKOLARTEKO IPUIN LEHIAKETA

XXXI.

edizioa

2

0

1

9

Bilbao

UDALA
AYUNTAMIENTO

ESKOLARTEKO IPUIN LEHIAKETA

XXXI. edizioa

2 0 1 9

*Mi
Rafael Koleta*

Fotokonposaketa eta Fotomekanika:

TECNIGRAF, S.L.L.

Inprimatzailea:

TECNIGRAF, S.L.L.

Lege Gordailua: BI-920-2019

Liburu honek Bizkaiko Foru Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren laguntzak jaso ditu.

Bilboko Udaletxeko Arabiar Areto honetan pertsona nagusiei edo nabarmendu direnei harrera egin eta arrakastak ospatzen dira. Hementxe omentzen dira pertsona ospetsuak, esaterako, idazleak, abeslariak, kirolariak... Gaur zuok zarete nagusi gure artean eta zuon arrakasta ospatu gura dugu.

Arrakasta lortzeko lan egin behar da zalantza barik eta, sarri, lana-
ren ostean ez dugu lortzen gurako genukeen arrakasta. Hala ere, lan
hori, aurretik egindako ahalegin hori, da garrantzitsua eta balioduna.

Bizitzaren arlo guztietan esfortzua, ahalegina eta lana egin behar
izaten da etengabe eta lorpenak guztion artean partekatu behar ditugu.
Zuek talentua duzue, idatzi dituzuen ipuinetan agertu bezala, eta liburu
honi esker ezagutza hori beste guztiokin konpartitu ahal duzue.

Horrela bada, Idaztera eta sormen-lana lantzerantz gonbidatu gura
zaituztet hemen zaudeten saridun guztiok, bai eta lehiaketan parte
hartu duten beste neska-mutil guztiak ere.

Zorionak guztioi!

Juan Mari Aburto
Bilboko Alkatea

Sariak

Bilboko Udaletxean, bi mila eta hemeretziko martxoaren hogeita seian, arratsaldeko bostetan batuta, hauxe erabaki du Rafael Mikoleta XXXI. Ipuin Lehiaketaren epaimahaiak, aurkeztutako 753 ipuinak aztertu ondoren:

A KATEGORIA (Lehen Hezkuntzako 3. eta 4. mailak):

1. INORK AUKERATZEN EZ ZUEN IPUINA
Elene Elorriaga Legarreta
Kirikiño Ikastola HLBHIP.
2. ARLANPEKO ASTOA
Beñat Atutxa Martín
Kirikiño Ikastola HLBHIP.
3. JONEN ABENTURAK
Joao Helio Marqués da Silva
Basurto HLHI.

B KATEGORIA (Lehen Hezkuntzako 5. eta 6. mailak):

1. GERRA NIRE IZEKOAREN BARATZEAN
Beñat Arrinda Azpiazu
Kirikiño Ikastola HLBHIP.
2. OLENTZERO IZATEKO OPOSAKETAK
June Vinuesa Ortega
Calasancio HLBHIP.
3. DORITO ANAIK
Ekain Artetxe Sanz
Maestro García Rivero HLHI.

C KATEGORIA (DBHko 1. eta 2. mailak):

1. JUNO
Orreaga Zabaleta Ikatseta
Begoñazpi Ikastola HLBHIP.
2. BIHOTZAREN ENTZULE
Yusra Omi Canedo
San Adrián BHI.
3. MARIAREN EROTASUNA?
Iraide Domingo Fernández
Artxandape Ikastola HLBHIP.

D KATEGORIA (DBHko 3. eta 4. mailak):

1. NEGU GORRIA
Ander Villacián Crespo
Artxandape Ikastola HLBHIP.
2. URDAIAZPIKO ESPAZIALA
Claudia Zaragoza Suárez
Ignacio Ellacuria-Zurbaran BHI.
3. EUSTEN
Martina Villate Martínez
Kirikiño Ikastola HLBHIP.

MIKOLETA - BILBAO BALIOEN HIRIA:

C KATEGORIA (DBHko 1. eta 2. mailak):

VALERI

Aiora Arranz Rodríguez

Unamuno BHI.

D KATEGORIA (DBHko 3. eta 4. mailak):

BELDUR ISILA

Maider Martínez de la Hidalga Grande

Solokoetxe BHI.

ARGITARAGARRIAK:

A KATEGORIA:

- PIRATETARA JOLASTEN, Irati Gómez Lozano, Kirikiño Ikastola HLBHIP.
- PEIOREN TREBETASUNA, Alicia Castillo Resano, Kirikiño Ikastola HLBHIP.
- ANE ETA BERE SEKRETU PERTSONALA, Garazi Arrieta Sesma, Artxandape Ikastola HLBHIP.

B KATEGORIA:

- ZAPIA BURUA, IBILI MUNDUAN! Maite Vacas Larrauri, Sra. Vda de Epalza HLHI.
- JOSTAILURIK ONENA, Estitxu Iribarren Gutiérrez, Kirikiño Ikastola HLBHIP.
- GUK ERE! Lucía Cordero Arranz, Luis Briñas-Santutxu HLHI.

C KATEGORIA:

- KARLA, Andrea Vasilescu, Solokoetxe BHI.
- BESTE MUNDU BATERA, Irati Lazkano Nieva, Artxandape Ikastola HLBHIP.

D KATEGORIA:

- 1, 2, 3, 4... María Baldazo Bacigalupe, Ignacio Ellacuria-Zurbaran BHI.
- ERLOJUA ALDERANTZIZ JARRITA, Garazi Irizar Garai, San Inazio BHI.
- AMETSEN MEMORIAK, Xabier Fernández Ariz, Artxandape Ikastola HLBHIP.

Eta batzarra bukatutzat eman da, Bilbon, bi mila eta hemeretzikoko martxoaren hamaseiko arratsaldeko seiak eta hamarreen.

Koldo Narbaiza Olaskoaga, epaimahaiburua

Lutxo Egia, epaimahaikidea

Igone Etxebarria, epaimahaikidea

Irune Urrizelki, epaimahaikidea

Luis Gutierrez, epaimahaikidea

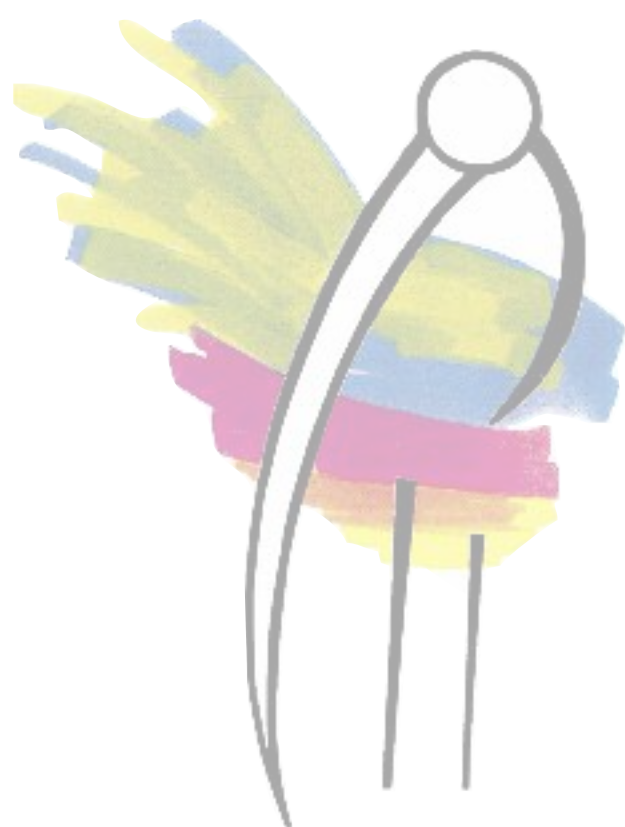
Juan Ramón Madariaga, epaimahaikidea

Txani Rodriguez, epaimahaikidea

Goizalde Landabaso, epaimahaikidea

Nagore Layuno, idazkaria

A
 KATEGORIA
 (LHko 3. eta 4. mailak)

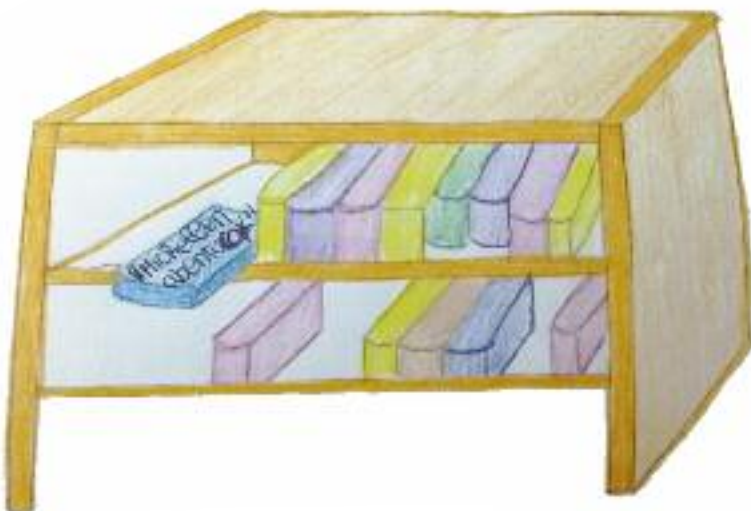
INORK AUKERATZEN EZ ZUEN IPUINA

Elene Elorriaga Legarreta,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

“**M**ichellen abenturak” izeneko ipuina ikastolako liburutegiko apal batean bizi zen. Azken boladan triste samar sentitzen zen, ez baitzuen inork bera aukeratzen irakurtzeko. Apaleko gainontzeko ipuinak eta liburuak, ordea, oso preziatuak ziren, berriagoak baitziren eta azal distiratsuagoak baitzituzten.

Ikasleak liburutegira igotzen zirenean, “Michellen abenturak” ipuina baztertu egiten zuten, zaharkituta ikusten zutelako eta orri horixkak zituelako. Egun batean ipuina kilokolo zegoen, erdi jausita geratu zen apalaren ertzean.

Jantoki ondorengo jolas-orduan Ane gelakidea, egunero legez, liburu-

tegira joan zen eskulanak egitera. Materiala bilatzen ari zela “Michellen abenturak” ipuina eskegita ikusi zuen eta ondo kokatzea pentsatu zuen. Arreta deitu zion zenbat orri-markatzaile zituen. Birritan pentsatu gabe, orri horietariko batetik ipuina zabaldu eta istorioa irakurtzen hasi zen.

—Zein istorio entretenigarria! —pentsatu zuen Anek bere barnerako.

Orduan, Anek liburua hartu eta arineketan Gorka maisuarengana joan zen proposamen batekin.

—Gorka maisua, zergatik ez dugu ipuin hau aukeratzen “Motxila ibiltarirako”?

—Ane, zein berezitasun du ipuin horrek zu hain interesatuta egoteko? —erantzun zion Gorka maisuak.

—Bada... Egia esan inoiz ez diot jaramonik egin, baina ustekabeen nire eskuetara heldu da. Atal batzuk irakurri ditut, eta nik uste dut nire kideen gustukoa izango dela —esan zuen Anek.

—Horrela bada, ados, Ane, eta zuk proposatu duzunez, ipuina etxera eramango duzun lehena izango zara —bota zuen maisuak.

Horrela hasi zen “Michellen abenturak” ipuinaren benetako abentura. Hurrengo asteetan 25 ikasleen eskurik esku ibili zen, 25 garraiobide ezberdinetan. Batzuetan bizkarreko motxiletan, beste batzuetan gurpildunetan, noizbehinka entrenamenduko poltsetan, edo eskuetan, baina bakarrik inoiz ez, beti lagunduta.

Anek bizkarreko motxilan eraman zuenean, ipuina sano pozik sentitu zen, beste liburu batzuekin kontaktuan zegoelako. Anek bere logelako idazmahaian utzi zuen ipuina, eta irakurketaren laburpena egiten ari zela, ipuina gelakideen “koarderno urdinaren” laguna egin zen. Nola ez! Bere istorioa beste hitz batzuekin koardernoan idatzita zegoen.

Hurrengo goizean, Ane, ipuina eskuartean zuela, bueltatu zen ikastolara. Bidean ipuinak goizeko aire freskoa hartu zuen, baita gurasoen elkarriketak entzun eta umeen barretaz gozatu ere.

Anek aurkezpena egin ondoren, maisuak zenbaki bat zoriz aukeratu zuen: 21. Nikoleren txanda zen. Beraz, arratsalde horretan Nikolek bere gurpileko motxilan sartu zuen ipuina, eta berriro ere ibilbide berri bat hasi zuen.

Baina ipuina ez zen batere eroso ibili. Nikolek errepideko zulo guztietan sartzen zuen motxila. Ipuinak oso minduta bukatu zuen. Eskerrak Nikolek ohe gainean utzi zuen etxera heldu zenean. Han, ipuinak peluxe batzuekin deskantsatu zuen. Geroxeago, Nikolek ozenki irakurri zion bere amari ipuinaren atal bat. Amari ere asko gustatu zitzaion ipuinaren zati hori.

Hurrengo goizean euria ari zuen eta Nikoleren aitak Nikole autoz ikastolara eramatea erabaki zuen.

Zein pozik zegoen gure ipuina! Ez zen batere bustiko, eta onena zena, ez zuen minik hartuko errepideko zuloetan.

Horrela pasatu ziren egunak, eta azken ataleko txanda heldu zenean, “Michellen abenturak” ipuina oso kezkatuta zegoen, ez baitzekien zein izango zen bere etorkizuna. Ez zuen berriro liburutegiko apaletara bueltatu nahi.

Bat-batean, ondoko gelako Maria andereñoa gure gelara sartu zen. “Motxila ibiltariaren” azken arduradunak bitan pentsatu gabe, hauxe esan zuen:

—Maria andereñoa, zergatik ez duzu ipuin hau aukeratzen zuen gelako “Motxila ibiltariaren” bidea egin dezan?

—Hori da, hori da... Bai, bai, mesedez —oihukatu zuten ikasle guztiek batera.

*Eta bidaiatu, bidaiatu
gure ipuin hau maitatu.*

ARLANPEKO ASTOA

Beñat Atutxa Martín,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

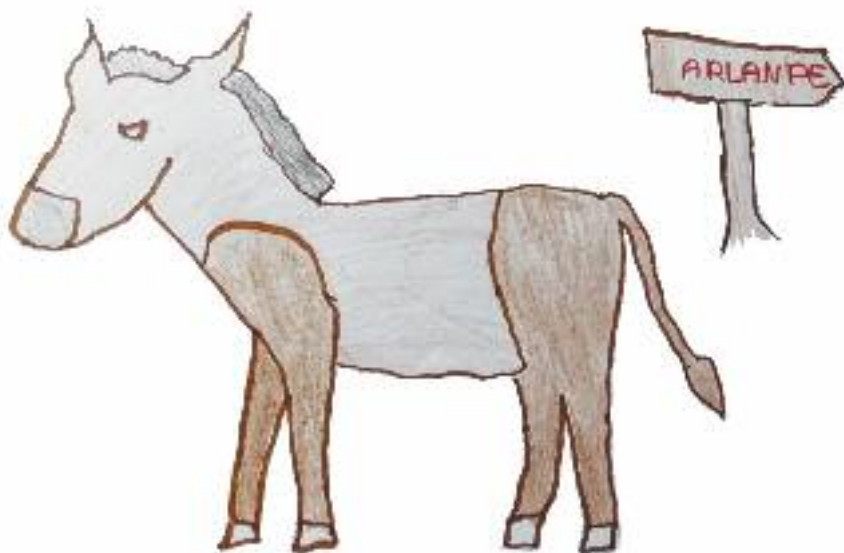
Bazen behin auzo asko zituen Bizkaiko herri txiki bat. Auzo horietako batean asto asko zeuden. Asto batzuk erabiltzen ziren landetako belarra jateko. Horien bizimodua oso ona zen, eta pozik bizi ziren landetan zehar jolasten. Beste asto batzuek, ordea, bizimodu gogorra zuten baserriko lanetarako erabiltzen baitziren. Horietako bat zen Arlanpeko Lutxo, eta berari gertatutakoa kontatuko dut.

Lutxo astoa Arlanpe auzoan lanerako erabiltzen zen asto bakarra zen; beste bost astoek bizimodu ona zutenez, Lutxo gurdiaekin beraien aurretik pasatzean beti esaten zioten:

“Horrelakoa da bizitza Lutxo, zortea garrantzitsua da bizitzan, baina zuk ez duzu izan, segi lanean, guk ondo pasatzen dugun bitartean.”

Gabonak heldu ziren, eta herriko auzo guztietan berri bat zabaldu zen: Olen-tzerok asto bat behar zuen gabon gauean opariak banatzeko, eta denek zekiten Olentzeroren astoak gabon gauean lana eginda urteko beste egun guztietan oso ondo biziko zela. Aukeraketa zozketaren bitartez izan zen, lehenengo auzoa zozke-tatu zen; Arlanpe irten zen. Bigarren zozketa arlanpeko astoen artean egin zen.

Lutxok lanean jarraitzen zuen zozketari kasurik egin gabe. Beste asto guztiak adi zeuden, baina bat-batean Lutxoren izena irten zen aukeratuta.

Asto guztiak enbidiaz geratu ziren, eta Lutzok Olentzeroren etxerantz joate-rakoan esan zien:

—Agur laguntxoak, horrelakoa da bizitza, inoiz ez dakigu etorkizunean zer gertatuko den, badaezpada, ez egin barre inori.

JONEN ABENTURAK

Joao Helio Marqués da Silva,
Basurto HLHI

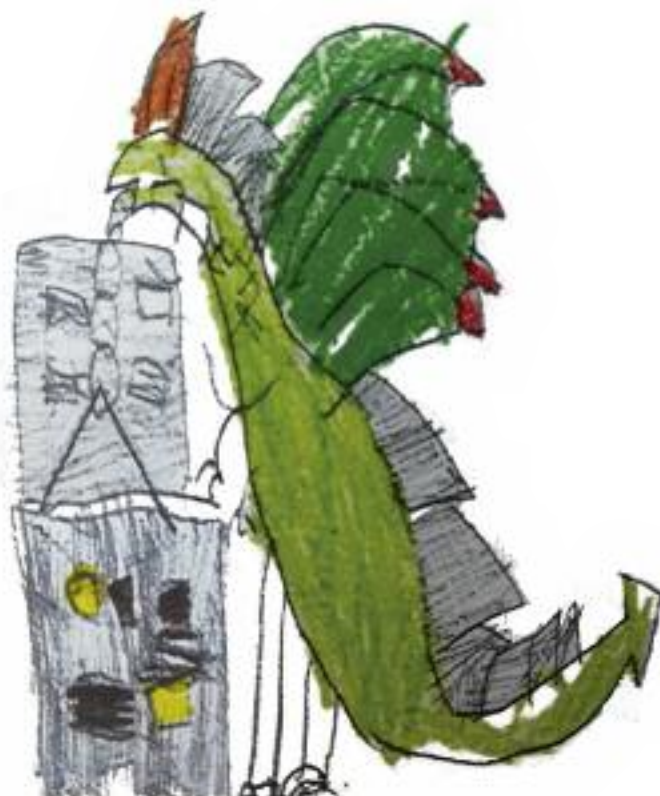
Bazen behin ume bat Jon deitzen zena. Bederatzi urte zituen eta gurasoekin bizi zen. Jon handia eta ausarta zen. Irudimen handiko umea zen.

Jon kaletik paseatzen zebilen eta egun batean dragoi batekin egin zuen topo. Dragoiak esan zion:

—Nire afaria izango zara!

Jon asko beldurtu eta korrika hasi zen. Etxera iritsi zen, eta ez zion inori ezer kontatu.

—Ez didate sinetsiko —pentsatu zuen.

Bi urte geroago, Jon oporretan zegoen gurasoekin, eta dragoia agertu zen berriro.

Oraingoan Jon ez zegoen bakarrik. Dragoia den-dena apurtzen ari zen. Jonen amak umea ezkutatu zuen azkar. Dragoia Jonen aitaren atzetik zihuan korrika, baina bat-batean “Super-ama” agertu zen. Dragoiak ez zuen berriz ere ezer egin.

Super-amak dragoiari aurre egin zion, asko nekatu zuen eta horrela irabazi zion. Super-ama ez zen ezer nekatu, eta ez zuen inolako minik izan. Ama Jonen bila joan zen, eta dena normaltasunera itzuli zen.

Handik aurrera, Jonek egunero Taekwondon entrenatzen zuen. Urte batzuk pasatu ziren. Jonek hamahiru urte zituen jada, eta ez zen dragoien beldur.

Jonek bazekien dragoiak armada bat osatzen ari zirela. Horregatik, lagunei deika hasi zen indarrak batzeko. Mila lagun inguru elkartu zituen. Guztiak entrenatu zituen. Prest zeuden dragoiei aurre egiteko.

Handik gutxira, dragoiak etorri ziren berriz. Borrokatzeko prest zeuden guztiak, baina Super-amak esan zuen:

—Denak geldi! —eta dragoiengana hurbildu zen tratatu bat egiteko asmoz.

—Zuek ez badituzue pertsonak jaten, guk janaria emango dizuegu zuen laguntzaren truke —esan zien. Dragoiek tratua onartu zuten, eta handik aurrera denak lagunak izan ziren. Super-amak beti jakiten zuen arazoak nola konpondu.

PIRATETARA JOLASTEN

Irati Gómez Lozano,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

Kaixo lagunok!, Izaro deitzen naiz, eta atzo gertatu zitzaidana kontatuko dizuet.

Egun euritsua zen, eta nire nebak eta biok etxean geratu behar izan genuen. Jostailuen kaxan bilatzen egon ginen bost minutuz, eta bat-batean pirata-mozorro pare bat aurkitu genuen. Partxeak eta txanoak jantzi, zapiak buruan jarri eta abentura polit bat asmatzen hasi ginen. Oihalak dantzari zebiltzan haizearen indarrez, gure banderako burezurra biraka eta olatuak orroka. Haize freskoa sentitzen genuen gure aurpegia zeharkatu nahian. Hori bai lasaitasuna! Bazirudien ez zegoela beste inor itsasoan; izurdeak txipli-txaplaka ari ziren olatuekin batera saltoka, eta kaioak haiek harrapatu nahian, hegaldaka. Nire neba behera jaitsi zen zerbait interesgarria aurkitzeko asmoz, eta apur bat geroago oihu egin zuen:

—Izaro! Begira! Altxor mapa bat!

Behera jaitsi nintzen berehala, ea mapa benetakoa zen ikustera. Ezin nuen sinetsi, benetakoa zen.

—Goazen altxorra bilatzera! —proposatu nuen.

Altxorraren mapari begirada bat eman eta akats batez jabetu ginen: ez genuen iparrorratzik! Ordu batzuk egon ginen itsasoan, noraezean, kaio zoroen uhartea aurkitu nahian.

Bat-batean, hoguei bat kaio gure itsasontziaren gainetik pasatu ziren ziztu bizian; gero, buelta eman eta uharte txiki batera bideratu ziren. Bertan jakin genuen uhartea zela.

Hondartzan lurreratu ginen, eta altxorraren kutxa bilatzeari ekin genion. Oihanaren erdi-erdian, zuhaitz baten adarrean lotuta, paper zati zahar eta zimurtu bat ikusi genuen. Nire nebak hartu zuen, eta hauxe esan zuen:

—Izaro! Mapa erdibituta dago! Horregatik ez da azaltzen altxorraren kokalekua guk itsasontzian aurkitu dugun zatian!

—Bada... Karramarro erraldoien harkaitzera marinelok!

Nire nebak barre egin zuen.

Bidaia luzea izan zen, baina azkenean gure helmugara heldu ginen: karramarro erraldoien harkaitzera. Altxorretik hurbil geunden, baina karramarro erraldoi batek haren aurrean geldiarazi gintuen.

—Asmakizuna asma-tzen ez baduzue, akabo altxorra —karramarroak.

—Zein da asmakizuna?

—Nirekin ireki dezake-zue kutxa pilo bat. Nire ondolan eduki izana sekulako laguntza izan zen.

—Giltza.

—Oso ondo andereño, hemen duzu saria.

Karramarroak itsas zaldiaren itxura zuen gauza bat eman zidan, eta alboratu egin zen guri pasatzen uzteko. Pauso batzuk eman genituen altxorrera iristeko, eta itsas zaldiaren isatsa sarrailan sartu nuenean altxorraren kutxa zabaldu zen. Barruan harribitxiak, perlazko lepokoak eta urrezko txanponak zeuden.

—Uau! —esan nuen harrituta.

Nire nebak berdina egin zuen, ez nau harritzen, hain zen distiratsua!

Aizu, zer?, istorioa amaitu da, irakurle!

PEIOREN TREBETASUNA

Alicia Castillo Resano,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

Bazen behin iraileko egun batean Peio deitutako mutiko bat. Goizeko zazpi eta erdiak ziren, eta Peio esnatu, gozatu, arropa jantzi eta klasera joan zen. Klasera heldu zenean bere mahaian eseri zen, eta fitxa polit bat hasi zen egiten; beste umeak ere jesarri ziren beren mahaietan, eta beste fitxa batzuk hasi ziren egiten. Guztiak hasi ziren fitxa bat egiten, eta gero andereñoak fitxa guztiak batu zituen. Andereñoa fitxak zuzentzen hasi zenean, ume batzuek barre egiten zuten:

—Peiok sudur handia dauka! Peiok sudur handia dauka! —hasi ziren esaten.

Peio oso-oso triste egon zen gelan, patiora jaitsi zen; baina umeek barre egiten jarraitzen zuten, eta berak pentsatu zuen bere sudurra handia zela, nahiz eta hori momentu horretara arte ez pentsatu inoiz. Beste ume batzuek galdetu zioten Peiori:

—Peio, jolastu nahi duzu?

Eta Peiok esan zuen:

—Bai, gustatuko litzaidake jolastea, baina orain ez dut gogorik, nire gelako batzuek esan dute gauza bat ez zaidana gustatzen, eta horregatik, oso-oso triste nago.

Gero pentsatu zuen Peiok: “beno, ni horrelakoa naiz, eta oso pozik nago; haiek hori pentsatzen badute, berdin dit. Ni oso pozik nago horrela, eta horrela geldituko naiz”.

Peiok hori pentsatu eta gero jolastera joan zen, eta oso ondo pasatu zuen. Gero klasera igo zen, eta Peioren gelako guztiek beste fitxa bat egin behar izan zuten berriro. Fitxa egiten zuten bitartean, Peiok kea usaindu eta esan zuen:

“Kea, kea, kea! Ez duzue usaintzen?”.

—Baina hau? Hau zoratuta dago! —esan zuten ume batzuek.

Orduan Peiok andereñoarengana joan zen eta esan zion: “Andereño, nik kea usaintzen dut”.

Eta orduan, andereñoa korridorera irten zen, eta nagusien proiektu bat lurre-ra jausi zen. Sutan zegoen. Peioren gelako guztiak patiora irten ziren, eta Peiori barre egin zionak esan zuen: “Peiok ez dauka sudur handi bat, Peio benetako trebetasuna dauka!”.

Denek besarkada bana eman zioten Peiori, eta ez zioten inoiz Peiori barre egin.

ANE ETA BERE SEKRETU PERTSONALA

Garazi Arrieta Sesma,
Artxandape Ikastola HLBHIP

Bazen behin neska bat Ane deitzen zena. Anek hamasei urte zituen. Oso alaia eta lotsatia zen, izan ere, bazuen kezka bat: sekretu bat zuen, eta ez zen ausartzen bere lagunei kontatzera.

Institutu berriko lehen eguna zen berarentzat, aurretik institutuz aldatu behar izan zuen sekretua kontatu izanagatik eta bullyingagatik. Oso urduri zegoen ez zuelako horrelakorik berriro jasan nahi, eta amak esan zion:

—Lasai, Ane, oso ondo pasatuko duzu, eta ez duzu zertan kezkatu behar, hau beste institutu bat da, eta jendea ez da berdina.

Eta Anek hau erantzun zion:

—Jo, ama, pasatu dudana pasatuta, nola ez naiz urduri egongo, bada?

—Zu, lasai, laztana, oso ondo pasatuko duzu. Azkar, berandutuko zaizu eta!

—Ai, egia da!

Ane etxeko atetik irten eta korrika batean joan zen.

Institutura iristean denak arraro begiratzen zioten, bat-batean neska bat hurbildu zitzaion:

—Kaixo, ni Leire naiz, eta zu?

Anek urduri erantzun zuen:

—Kaixo, ni Ane naiz...

—Ze izen polita! Berria zara?

—Bai. Eta zu?

Ez zion denborarik eman erantzuteko. Bat-batean zuzendaria irten eta oso serio esan zuen:

—Neska-mutilok klasera!

Eta noski, denok sartu ginen institutura. Sartzean Ane oso harrিতuta gelditu zen; ez zuen pentsatzen hain handia izango zenik. Anek ez zekien zein zen bere gela, eta bat-batean berriro Leire agertu zitzaion:

—Ane, badakizu non dauden gelak? —esan zion.

—Ez, ni hemen berria naiz; eta zu berria zara?

—Ni bai!

Zuzendaria agertu zitzaion gelak non dauden esateko, eta biak elkarrekin joan ziren. Gelara sartzean denak Aneri begira zeuden, bere lekuan eseri eta isilik geratu zen. Andereñoa etorri zenean lekutik altxatzeko eskatu zion, eta bera, nola ez, altxatu egin zen. Aurkezteko esan zion, eta hori egin zuen. Aurkeztu eta gero mutil batek eta bere kuadrillak arraro begiratu zioten. Berak ez zuen ezer egin beraiek horrela begiratzeko.

Klasea amaitu ondoren patiora joateko ordua izan zen; orduan, mutila eta bere kuadrilla berarengana hurbildu eta esan zioten:

—Zer, neska? Zer gertatzen zaizu?

—Niri ezer ez. —erantzun zien oso urduri.

—Baietz lesbiana izan, klasera neska batekin sartu zara eta.

—Ez, ni ez naiz lesbiana.

Leire etorri eta berarekin joateko esan zion. Eta mutil batek esan zuen:

—Begira, neska batekin doa —denok oihuka.

—Lesbiana, lesbiana!

Komunera joan ziren eta Leirek galdetu zion:

—Ane, zure sare sozialei begiratzan egon naiz eta sekretu bat duzula jartzen du hemen.

—Bai, hor jartzen duena egia da!

—Kontatu nahi badidazu zure sekretua...

Ane negarrez hasi zen, baina gelditu eta bere sekretua kontatu zion.

—Nire sekretua da lesbiana naizela, bai, neskak gustatzen zaizkit, mutil horiek arrazoia zuten.

Mutil batek komunera zihoanean dena entzun zuen, eta lau haizetara zabal-tzen hasi zen: lehenengo mutil bati eta bere kuadrillari kontatu zion, gero neskei, eta gero guztiei. Klasera joateko ordua iritsi zenean mutil batek esan zuen:

—Neska honek sekretu bat dauka; lesbiana da!

Denak berari begira gelditu ziren, eta Ane komunera korrika batean joan zen.

Mutil kuadrilla batek jarraitu zion eta komunean jotzen hasi ziren. Anek ukabilkadak, ostikoak eta abar jaso zituen. Azkenean, jipoituta utzi zuten neska gaixoa. Leire korrika batean joan zen komunera Aneren bila. Jipoituta zegoela ikusi zue-nean esan zion:

—Ane, ondo zaude? —urduri galdetu zion.

—Ez naiz ondo sentitzen.

—Ane, egin dizutena gero kontatu egin beharko duzu, jipoi gehiago ez har-tzeko —erantzun zion Leirek.

Anek ondo pentsatu eta arrazoia zuela esan zion. Gero gelara joan ziren, bat-batean Ane mahai gainean jarri eta esan zuen:

—Bai, lesbiana naiz eta zer? Jendeak nahi duen modukoa izan ahal da, gay, lesbiana edo bixesuala; espero dut guzti honekin argi geratu zaizuela nik nahi dudan modukoa izan ahal naizela, eta jipoi guzti horiek ez nituela merezi. Batzuk oraindik ez dira konturatu jipoiak eman dizkidatela lesbiana naizelako. Espero dut honekin zerbait ikastea.

Zuzendariak dena entzun zuen eta txaloka hasi zen, baina jipoi hori nork eman zion jakin nahi zuen eta galdetu zuen:

—Nor izan da? Nork eman dio jipoia Aneri?

Inork ez zuen erantzun eta orduan Anek esan zuen:

—Mutil bat eta bere kuadrilla txatxua izan dira.

Zuzendariak nortzuk izan ziren zekienez, aste bat institutura joan gabe egon behar izan zuten. Handik aurrera, Ane ez zen beldur izan. Aste bat pasa eta mutila eta bere kuadrilla Anerengana joan ziren eta esan zioten:

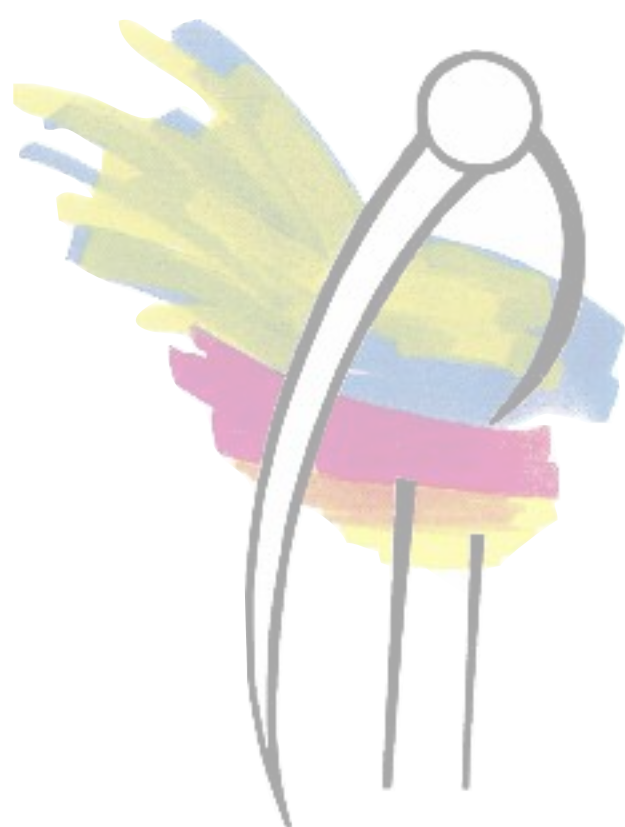
—Ane, badakigu oso txarto portatu ginela zurekin, eta arrazoia duzula, jendeak nahi duen modukoa izan ahal da.

Eta Anek hau erantzun zuen:

—Bai, bai, oso txarto portatu zineten nirekin, eta min handia eman zenida-ten, baina uste dut ulertu duzuela gelan esan nuena; bai, barkatzen dizuet, eta espe-ro dut hori berriz ere ez egitea niri eta beste neska batzuei edo mutilei.

Egia bada sinets, egia ez bada amets.

B
KATEGORIA
(LHko 5. eta 6. mailak)

GERRA NIRE IZEKOAREN BARATZEAN

Beñat Arrinda Azpiazu,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

Gabonetako oporraldian Izurtzan egon naiz, nire izekoaren baserrian. Horra joatea asko gustatzen zait baratze handia duelako, baita txakur bat ere, Argi izenekoa, nirekin asko jolasten duena.

Joan den ostegunean izeko Maribik bere baratzean gertatutako istorioa kontatu zidan.

Orain dela ehun urte gerra bortitza egon zen baratzeko barazkien eta zuhaitzetako fruituen artean. Denok dakigunez, baratzeko erregea euskal tomatea da, oso preziatua gizakion artean. Garai haietan beste barazkiek ez zuten egoera hori onartzen, eta horregatik, gerra oso krudela izan zen tomateen kontra.

Lurreko barazkien artean azalore erraldoiak agintzen zuen. Azalore hori oso handia eta indartsua izateaz aparte, handinahikoa eta maltzurra ere bazen. Bere egin-kizun bakarra tomateei itzala ematea zen, tomateek kolorea eta distira gal zitzaten.

Fruituen artean, aldiz, sagar berdea zen liderra, eta sagar gorria erregina. Biak oso azkarrak eta eskuzabalak ziren. Beren ondoko fruta arbola guztiak errespetu handiz tratatzen zituzten, eta baketsuak eta lasaiak ziren.

Zoritarrez, tomatea lurreko baratzean zegoen fruitu bakarra zen, eta horregatik, tratu txarrak jasotzen zituen egunero ondoko barazkien partetik: porruak, azak, zerbak, bainak eta abar.

Fruta arbola guztiek, laranjondoak, limoiondoak, madariondoak eta abar, ezin zuten egoera triste hori gehiago jasan, eta egunero animoak ematen zizkieten tomateei, baratzeko alde onak erakutsiz.

Tomateen artean bazegoen tomate gorri txiki bat, Gorritxo deiturikoa. Bera saiatzen zen barazkiei aurre egiten, bere kolore gorri distiratsua erabiliz; izan ere, azalareak itzala emateko agindu zien beste barazki guztiei. Tomate gizajoak ez ziren ia nabaritzen baratzean. Tomateak hutsaren hurrengoak ziren, eta tristuraz eta mendean hartuta bizi ziren.

Egun batean, Gorritxok baratzetik paseo bat ematea erabaki zuen. Oso adoretu esnatu zen goiz horretan. Paseatzen ari zela porruen eta azen barreak entzuten zituen, zerbak ere algara bizian barrezka zeuden, baina Gorritxok aurrera jarraitzea erabaki zuen. Bat-batean, kalabazin berde luze bat jarri zitzaion aurrean. Gorritxo beldurtuta alde batera joan zen, kalabazinak orduan esan zion:

—Parkatu ez zaitut ikusi.

Gorritxok beldurtua esan zion:

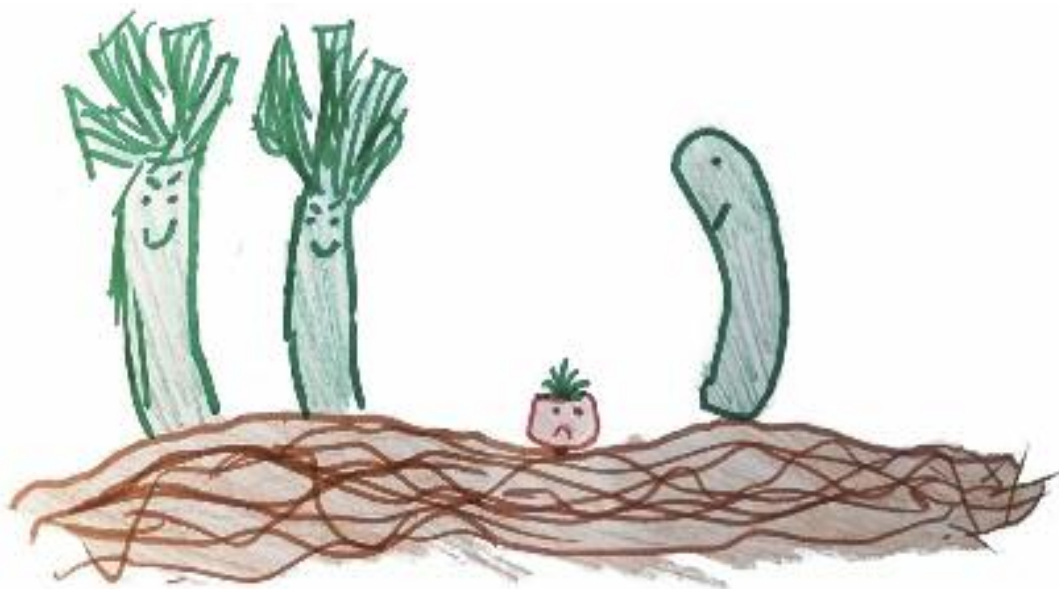
—Buelta bat ematea erabaki dut, eta horregatik, nago hemen.

—Ni ez naiz beste barazkiak bezalakoa. Nik fruituen laguna izan nahi dut.

Lasaitu zaitetz! Gorritxok berataz fidatzea erabaki zuen, eta arboletako fruituei lasai egoteko eskatu zien.

Sagar berde jauna adi-adi zegoen, zuhaitzetik bere gainera salto egiteko prest. Baina kalabazina, apala eta jatorra zenez, elkarri istorioak eta txisteak kontatzen pasa zuten eguna.

Gaua iritsi zenean, porruak eta zerbak Gorritxo zirikatzen joan ziren. Gorritxo erabat beldurtuta zegoen. Mandarinak eta laranjak sagar berdearekin batera zuhaitzetatik salto egiten hasi ziren. Gerra hastera zihoan berriro.

Kalabazinak, orduan, lurraren kontra salto egin zuen eta denak oreka galdu eta lurrera jausi ziren.

—NAHIKOA DA! —oihukatu zuen.

—Baratze honetan guztiontzat lekua dago, berdin du fruitua edo barazkia garen, errespetuz bizi behar dugu. Lege hau betetzen ez duena baratzetik kanpo botako dugu.

Bat-batean, azalorea agertu zen, eta denak albo batera joan ziren. Orduan, seriotasunez esan zuen azaloreak:

—Kalabazin jauna, zu ausarta izan zara eta bakea ekarri duzu baratze honetara. Ni zaharra naiz eta urte askotan gaizki jokatu dudala konturatu naiz.

Hemendik aurrera baratze osoa zuk zuzenduko duzu, eta Gorritxo zure laguntzailea izango da.

Sagar berdeak, orduan, beste fruitu guztiekin batera bere adarretara salto egin zuen berriro.

Hurrengo egunean, eguzkia irten bezain laster, tomateak euren itzaletik irten eta kolore biziak erakusten hasi ziren. Baratzean geroztik, kolore berdez gain, gorria ere ikusten zen, eta baratzea inoiz baino politago ikusten zen.

OLENTZERO IZATEKO OPOSAKETAK

June Vinuesa Ortega,
Calasancio HLBHIP

Erabakita daukat! Azken gau hauetan begiak itxi ezinik ibili banaiz ere, merezi izan duela uste dut. Badakit zer egin behar dudan nire lan bizitza guztiz aldatzeko. Hartu dudan erabakiarekin jarraitu aurretik, komenigarria litzateke neure burua aurkeztea. Kaixo, Ander dut izena. Hogeita hamabi urte ditut eta Bilboko naiz. Duela urtebete nire amaren etxera metroz nindoala, bi mutikoren arteko elkarrizketa entzun nuen.

—Lagun batek esan dit Olentzero izateko oposaketa ateratzeko ikasten ari dela.

—Eta zergatik egingo dituzte oposaketak Olentzero izateko?

—Badirudi orain Olentzeroren karguan dagoena oso nagusia dela eta laster erretiroa hartuko omen duela.

Momentuan ez nion garrantzirik eman, elkarrizketa bitxia iruditu zitzaidan, besterik ez. Gero, gauean, ohean begiak plater baten moduan nituela, buruari bueltak ematen, seriotan hartzen hasi nintzen: “Auskalo, interesgarria izan daiteke, gainera zoriontasuna zabaltzea bezalakorik ez dago munduan; umeen ametsak egia bihurtuko nituzke... Eta etxe guztietan besoak zabalik hartuko nindukete...” eta horrelako arrazoiak bururatzen zitzaizkidan. Gau horretan lokartu nintzenerako erabakia hartuta neukan: Olentzero izateko oposaketak prestatzen hasiko nintzen.

Hurrengo egunean, gosaldu bitartean, hartutako erabakia arretaz aztertu nuen: “egia da urte bukaeran lanez gainezka ibiliko naizela, baina nik uste dut umeen gutunak jaso ahala, lana antolatzen badut, jolas guztiak umeen eskuetara garaiz helduko direla. Gainera, ez dut ahaztu behar Mari Domingi eta zenbait gal-tzagorriren laguntza ere izango dudala. Badirudi alde onak kontrakoak baino ugarriagoak direla”. Hartutako erabakiari kontatuko dizuedan sekretutxo bat ere gehitu behar diot: orain dela zenbait hilabete bulego batean neukan abokatu lana galdu nuen bulegoa itxi zutelako. Lana ez zegoen gaizki, baina egunak liburu eta paperen artean ematea ez zitzaidan oso erakargarria iruditzen, jendearekin ia-ia hitz egin gabe, ez nuen neure burua ikusten horrelako lanpostu batean urte askotarako. Beraz, irtenbide bat bilatu behar nion nire egoerari.

Lanean hasi aurretik informazioa behar nuen, eta edozein informazio mota lortzeko gaur egun ez dago Internet baino hobeagorik. Ordenagailua hartu eta interneten bilatu nuen *Olentzero izateko oposaketak*. Web orrialde bat atera zitzaidan “*Olentzero izateko oposaketetarako presta zaitetz*” izenarekin. Web orrialdean azpisarrerara batzuk zeuden: 1) *bulegoak*: atal honek pertsona bati buruz informatzeko balio zuen. Bulegoaren kokapena begiratu eta zure etxetik hurbilenera joan. 2) *Ikasten hasteko*: atal honetatik atera ahal zen ikasi behar zen guztia.

Koaderno berri bat hartu nuen eta apuntatzen hasi nintzen...

• **Lehenengoa:** *ikasteko atala da, aspergarriena baina ikasi beharrekoa, antza. Ikasi beharreko edukien artean honakoak daude: Olentzeroren etxeko tresna guztiek nola funtzionatzen duten jakitea, Napo astoa behar bezala zaintzeko oinarritzko ezagutzak (zer jaten duten astoek, nolako zainketa behar duten gaixotuz gero, zein txerto mota behar duten...). Beste gauza garrantzitsu bat gaueko ibilbidea da, nondik hasi behar den opari banaketa eta nondik bukatu behar den; badirudi Olentzerok ez duela beti ibilbide berbera jarraitzen. Izan ere, jasotzen diren gutunen arabera antolatu behar da, eta horretarako, ezinbestekoa da Euskal Herriko txoko guztiak ondo ezagutzea, beraz, Geografia ere ikasi beharko dut. Barkaezina izango litzateke ume bat jolasik gabe geratzea Olentzerok ez dakielako non dagoen bere etxea.*

Ikusten duzuen bezala, ematen du ezetz, baina ikasi beharreko gaiak oso zabalak ziren.

• **Bigarrena:** *parte hau askoz dibertigarriagoa da. Oposaketako lehen azterketa gainditu duten guztiak.*

Olentzeroren etxera eramaten dituzte, gu joan baino lehen prestatu dizkiguten zenbait proba egiteko.

EGINGO DIZKIGUTEN PROBAK:

—Ea zenbat denbora behar dugun etxe bateko leihora eskalatzen igotzeko.

—Zenbat denbora eutsi ahal diogun zaku bete bat bizkar gainean izanda.

—Zaratarik egin gabe etxe batean sartu eta opariak utzi.

—...

Gaur inoiz baino goizago esnatu naiz. Goizeko sei eta erdiak dira. Korrika gosaltzera jaitsi naiz eta presaka nenbilenez, tostadak erre zaizkit, eta kafea labea-

ren barruan utzi dut konturatu gabe. Nire gelan ikasten hasi naiz astebete barru oposaketak dira eta. Gai guztiak ikasita dauzkat, geratzen zaidan denbora erreparatzeko erabiliko dut. Urtebete daramat ikasten, eta eguna, behingoz, heldu da.

Oraintxe bertan atera naiz. Oso oso urduri nago. Oraintxe bertan amaitu dut azterketa. Nik uste dut ondo atera zaidala, baina... Gauza hauetan ezin da jakin zer gertatuko den. Orain itxarotea baino ez da falta. Etixerantz noala amaren dei bat jaso dut:

—Kaixo, seme! Zelan? Zortea izan duzu?

—Kaixo, ama, nik uste dut ondo atera zaidala, baina gauza hauekin ezin da jakin zer gertatuko den.

—Beno, berdin da ondo edo txarto atera zaizun. Ospatzeko bazkaltzera gonbidatuko zaitut.

—Ez, ama, lasai, ez da beharrezkoa.

—Nola ezetz?

—Ondo da ama...

—Oso ondo; orduan, 13:15ean nire atarian?

—Ondo da.

—Agur!

—Agur!

Eguerdiko 12:40 dira eta amaren bila joan behar dut; ama Erandion bizi da. Beraz, kotxea hartu beharko dut. Lanik gabe nagoenez, askotan pasatzen naiz

Erandiotik amari bisitak egitera. Lagunak ere dauzkat han. Amaren atarirantz nindoala, lagun bat kaletik ikusi eta agurtu egin dut.

—Kaixo, Ander, zelan oposaketekin?

—Ondo, oraintxe bertan atera naiz.

—Eta zertan zabiltza hemendik?

—Amaren bila etorri naiz. Bazkaltzera gonbidatu nau, eta ezin izan dut ezetz esan. Badakizu nolakoa den nire ama; zerbait bururatzen zaionean ezin zaio burutik atera.

—Bai, hori egia da. Nire ama ere oso tematia da. Eta nora joango zarete bazkaltzera?

—Oraindik ez dakigu.

—Nik ezagutzen dut hemendik oso hurbil dagoen jatetxe bat. Nahi baduzu kokapena whatsappetik bidali ahal dizut...

—Ondo da. Beno, ama daukat itxaroten. Agur!

—Agur!

Azkenean, ez gara jatetxe batera joan. Amak sorpresa bat zeukan niretzat prestatuta. Nire gustukoen plater guztiak prestatuta izan ditu mahai gainean, txukun-txukun. Lehortuta amaitu dut eguna, amak plater pilo bat prestatu du eta.

Azterketa egin nuenetik bi aste pasatu dira, eta honezkero notak argitaratuta egongo dira eta... “Bai, bai, bai, bai! Lortu dut! Oposaketen lehenengo partea gainditu dut!”. Oso oso oso pozik nago eta mundu guztiari kontatu diot. Lehenengo, nola ez, amari, eta gero, nire lagun guztiei, baita kaletik aurkitutako lagunari ere.

Oso azkar jaso ditut zorionak amaren partez, baita nire lagunaren partez ere. Orain bakarrik falta da oposaketen parterik dibertigarriena. Bi egun barru autobus bat pasatuko da nire etxe ondotik ni eta gainditu duten guztiak batzera Olentzeroren etxera eramateko. Bitartean, denbora libre daukat lagunekin eta amarekin ospatzeko eta pixka bat deskantsatzeko.

Osteguna da, bigarren azterketa egiteko eguna. Normala denez, urduri nago, baina aukerak ditudala uste dut. Probarako beharko ditudan gauzak prestatu behar ditut, koadernoan idatzita daukat zerrenda:

ERAMAN BEHARREKO GAUZAK:

—~~Platerak~~ -

—~~Arropa eroso~~

—Ura

—~~Hamaiketako~~

—~~Jertse bat~~

“Ura! Ura falta zait!”. Korrika sukaldera jaitsi eta kantinplora bat urez bete dut. Listo! Orain bai, etxetik atera ahal naiz. Etxetik irtendakoan autobusa nire etxetik hurbil dagoen autobus geltoki batean gelditu da. Korrika noa ez galtzeko. Nik uste baino jende gutxiago doala, hobeto, horrela arerio gutxiago. Bidaia oso luzea iruditu zait, agian urduritasunagatik izan da. Heldu eta gero lehenengo proba

egiten hasi gara. Leihora igotzen hirugarrena izan naiz, eta lortutako denbora 95 segundokoa izan da; pozik nago, emaitza ona izan dela esan didate.

Bigarren probarako baserrien inguruko zelaietatik txango bat prestatu digute, eta zaku betea eraman behar izan dugu. Bigarren proba gogorragoa iruditu zait, baina amaitu ahal izan dut, askok bertan behera utzi behar izan dute. Bi probak egin ondoren 25 minutuko atsedenaldea izan dugu, eta motxilan neukan fruta eta bokata jan egin ditut. Atsedenaldea bukatuta, hirugarren proba egin dugu. Hasieran pentsatzen nuen erraza izango zela, baina azaldu digutenean urduritzen hasi naiz. Baserriko gela batean sartu behar genuen opariak uztera; horrela azalduta erraza ematen du, baina barruan bost ume zeuden lotan. Proba gainditzeko opariak Gabonetako zuhaitzaren azpian utzi behar ditugu umeak esnatu gabe. Zaratarik ez egi-teko, zapatilak erantzi ditut, eta ideia ona izan dela uste dut. Opariak zuhaitzaren azpian utzi ditut umeak esnatu gabe!!

Hiru probak bukatuta, autobusez itzuli gara Bilbora. Astebete barru azken emaitzak aterako dituztela esan digute; beraz, itxaron behar dut. 21:10ean ohean nengoen, oso nekatuta nengoen. Hala ere ezin izan dut lorik egin. Hain urduri nengoen... Nire burua ikusi ahal nuen abenduaren 24ko gauean Euskal Herritik opariak banatzen.

Azterketa eta froga guztiak eginda daudenez egun hauetan ez dut ezer egin behar, eta pixka bat deskantsatzeko aprobetxatuko dut. Gaur goizeko 11:45ean esnatu naiz. Hain sakon egin dut lo, ezen ez baitut nire telefonoa entzun amak deitu didanean. Inoiz baino hobeto gosaldut: tostadak (erre gabe), laranja zukua eta, oraingoan, kafea labetik atera dut. Ez aspertzeko “Teleberria” jarri dut. Hauxe esan dute:

“Duela urte bat gure mitologiako pertsonaia famatua izateko oposaketak iragarri ziren. Gaur eguerdian Olentzero berria nor izango den jakiteko aukera izango duzu; horretarako sartu behar duzue www.olentzero.com web orrialdean”.

Korrika batean web orrialdean sartu naiz, eta ikusi dudana gauza bakarra honakoa izan da: “gaur eguerdian Olentzero berria nor izango den jakingo da”. Ezin dut itxaron, zerbait egin behar dut denbora pasatzeko eguerdia arte...

13:50 dira, web orrialdean sartu naiz berriro eta... LORTU DUT !!!!!!! Urte bat daramat prestatzen, eta bai, bai, bai, lortu dut!!!!!! hain nago pozik, non ezin baitut hitzekin azaldu. Neure burua ikusten dut Euskal Herritik zoriontasuna zabal-tzen, ume txikien ametsak eta desioak betetzen (eta nagusienak ere bai, noski). Mundu guztiari kontatuko diot. Denbora gutxi barru nire etxe berrian egongo naiz abenduaren 24rako guztia prestatzen!

Ekain Artetxe Sanz,
Maestro García Rivero HLHI

Txutxe fabrika batean, doritoen sailean bi dorito sortu ziren, bata beltza zen, eta bestea arrosa. Handik gutxira paketeetan sartu zituzten, baina bakoitza pakete batean; orduan, triste jarri ziren, eta handik aurrera berriro elkartzen saiatu ziren.

1. anaia

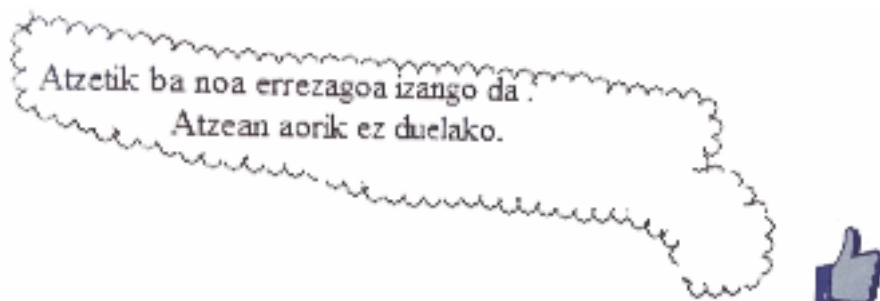
2. anaia

Fabrika

Orduan, ideia bat bururatu zitzaion: “MAKILATXO BATEAN GAZTA SARTU, ARRATOIAREN GAINEAN IGO ETA MAKILATXOA BURUAREN GAINEAN JARRIZ GERO, ZALDI BATEN MODUKOA IZANGO ZEN”.

Orduan, gazta zatia hartu eta korrika hasi zen makilatxoaren bila. Hortik gertu zotz bat ikusi zuen zoruan. Arratoiak, sudurrarekin jan nahian, jo zuen dorittoa eta justu-justu zotzaren alboraino bidali zuen hegan. Orduan, arin-arin gazta zotzean sartu eta korrika batean joan zen arratoiarengana, bere gainean jartzeko asmoz. Doritoak bere kolkorako pentsatu zuen:

Orduan, korrika joan zen arratoiaren atzealdera eta isatsetik heldu zion. Arratoiak gogor astindu zuen isatsa, dorittoa arratoiaren gainera erori zen, eta momentu horretan bertan gazta zatia arratoiari aurpegiaren aurrean jarri zion.

Eta horrela, bere gainean eserita lortu zuen hiri erdiko plazaraino eroso-eroso joatea. Heldu zirenean, gazta eta zotza urrutira bota zituen; arratoia horren atzetik zihoan bitartean, arrapaladan joan zen bere anaiari besarkada erraldoia ematera. Gero nora joan pentsatzen hasi ziren, eta fabrikara bueltatzea pentsatu zuten.

Maite Vacas Larrauri,
Sra. Vda de Epalza HLHI

Kaixo, Fatima naiz. Bueno, “Fat” nire lagunentzat, nire Bilboko lagunentzat. Lehen Tizlinen bizi ginen, Marokoko herri txiki eta aldapatsu batean. Baina orain beste herrialde batean bizi naiz, eta handik zelan heldu nintzen azalduko dizuet:

—Fatima, laztana, esnatu! —esaten zidan aitak goizero eskolara joateko. Koltxoitik jauzi eta jantzi egiten nintzen, ogi zati bat jan eta betiko bost kilometro nekagarriak egiten nituen. Eskolan arabieraz eta berbereraz ikasten genuen. Nik, eskola amaitu eta gero, animaliei jaten ematen nien, korta garbitu, ortua ureztatu eta etxea garbitzen nuen goitik behera, ezkerretik eskuinera. Hori asko dela pentsatzen baduzue, oker zabiltzate, nire nebak gehiago egiten zuen eta. Amaitu eta gero, burua nahastuta edukitzen nuen eta beti pentsatzen nuen gauza berdinean: futbolean jolastu. Burua argitu egiten zitzaidan, baina denek hartzen zuten txarto, nebak izan ezik. Arrazoirik bitxiena hau zen:

Amak Salma izeneko ahizpa bat du. Izeko Salmak esaten zuen nik ezin nuela futbolean jolastu, eta amak denborarekin sinetsi egin zion. Denak geunden zain nire ama noiz etorriko; ni nire neba Hassan eta nire lagun Mohamedekin jolasten ari nintzen futbolean; atea zabaltzerakoan, Mohamed bere etxera joan zen, eta Hassan atearen atzean ezkutatatu zen, eta ni harri loredunaren atzean. Gau horretan lokartzekotan geundela Hassanek eta biok gure gelako zulo-tik elkarrizketa bat entzun genuen, honakoa:

—Hobe da gauden moduan —zioen aitak.

—Salma ere joan egingo da eta lana behar dugu —amak.

—Mmm... Ongi da, datorren astean joango gara. Esan Salmari joango garela —eta hor amaitu zen.

Hurrengo egunak kaka-nahaste bat izan ziren, baina txarrena izan zen Hassanek eta biok ez genekiela ezer. Hassan eta ni enteratu ginenean oso triste jarri ginen, baina ez zegoen atzera bueltarik. Hurrengo astean barkua hartu eta Bilbora joan ginen. Zazpi kaleetan etxe bat alokatu eta Hassan eta ni eskola batera eraman gintuzten. Lehenengo, oso zaila izan zen nik ez nekielako euskaraz, baina ohitzen joan nintzen. Baina, orduan, arazo bakarra geratzen zitzaidan: nire buruko zapiarengatik barre egiten zidaten. Aitak esan zidan ez kezkatzeko, harro egon behar nuela nire zapiaz. Nire eskolakoei hori esan nienetik ez zidaten barre txiki bat ere egin.

Hau da nire istorioa. Orain 27 urte ditut eta lehen mailako jokalaria naiz, baina, hala ere, beti eramaten dut zapia buruan.

Amaiera

JOSTAILURIK ONENA

Estitxu Iribarren Gutiérrez,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

Bazen behin mutil bat bere gurasoekin bizi zena etxe polit eta handi batean. Egunero ikastolara joaten zen eta bere lagunekin jolasten zuen, eta nahiz eta lagun asko eduki, beti triste zirudien.

Bere gurasoak oso kezkatuta zeuden eta ez zekiten zer egin. Bilatu eta bilatu ondoren, egun batean haien herriko jostailu-dendarik onenera sartu ziren. Leku guztietan begiratu zuten: apalategi gainean zeuden jostailuak, erakusleihoan, den-dako salmahaiaren gainean zeudenak ere; han eta hemen bilatu zuten.

Saltzailea begira zeukaten, eta bat-batean modu atseginean galdetu zien:

—Zeren bila ari zarete?

Gurasoek erantzun zioten:

—Erosi nahiko genuke jostailurik onena gure semearentzat. Nahi duen guztia dauka, guk lan ona daukagunez erosi ahal diogu, baina beti triste egoten da, ez du barre egiten ia, eta ez dakigu zergatik den.

Saltzaileak esan zien:

—Barkatu, baina hemen ez da *denbora* saltzen.

Oierren gurasoek, horrela deitzen baitzen mutila, harrituta esan zioten:

—Denbora? Gu munduko jostailurik onena bilatzen ari gara, gure semea bakarrik ez egoteko eta ez aspertzeko! Normalean oso nekatuta heltzen gara etxera eta ez dugu gogorik ezer egiteko.

Saltzaileak berriro esan zien:

—Bai, baina hemen ez dugu saltzen *gurasoen denbora!*

Oierren gurasoak, etxera bueltatu ziren jostailurik gabe, baina konturatu ziren, zer bilatzen ari ziren. Egun horretatik aurrera, lan egin eta gero, beti jolasten zuten bere semearekin tarte txiki batean. Horri esker Oier barre egiten hasi zen berriro.

GUK ERE!

Lucía Cordero Arranz,
Luis Briñas-Santutxu HLHI

Bazen behin Paule izeneko neskatila bat. Herri txiki batean bizi zen bere guraso eta aiton-amonekin. Paulek eskola txiki batean ikasten zuen herriko beste umeeekin. Gurasoek mendian lan egiten zuten ikatza bilatzen eta egurra mozten.

Arratsaldero, eskola ondoren, Paule Leire eta Elenerekin elkartzen zen herriko plazan. Hirurak lagun minak ziren eta asko maite zuten elkar. Beraiek ikaragarri gogoko zuten futbola. Baina garai hartan neskak ezin ziren futboleko jolastu; horrek amorru eta pena handia ematen zien hiruei.

Arratsalde batean, beti bezala, herriko plazara joan ziren, eta Paulek ideia bat eduki zuen:

—Zergatik ez ditugu ekartzen paper handi bat, errotuladoreak eta margo batzuk pankarta bat egiteko?

—Zertarako egingo dugu pankarta bat? —esan zuten batera Leirek eta Elenek.

—Bai, herriko jendeak jakin dezan futbola neskentzat ere badela —erantzun zuen Paulek.

—Egia da! —esan zuen Leirek.

—Ados nago! —esan zuen ozen Elenek.

Hurrengo egunean, eskola amaitu ondoren, plazara joan ziren materialekin. Pauleren ama hortik zebilen, eta neskak hain pozik ikustean hurbildu egin zen:

—Zertan ari zarete? —galdetu zuen amak.

—Pankarta bat egiten ari gara, denek jakin dezaten neskak, mutilak bezala, futbolean berdin-berdin jolastu ahal direla —esan zuen Leirek barre eginez.

—Benetan? Ideia bikaina da! Niri txikitan futbolean aritzea asko gustatzen zitzaidan, baina ezin izan nuen ezta baloi bat ukitu ere.

—Ze pena! —esan zuen Elenek apur bat triste—. Baina ez kezkatu, guk lortuko dugu eta nahi baduzu jolastu, ahal izango duzu.

—Eskerrik asko neskak! Agur.

Egunak pasa ziren eta pankarta ondo baino hobeto geratzen ari zen. Ia-ia amaituta.

Larunbata zen, jai eguna. Ez zen inor kaletik ikusten, denak loak jota zeuden eta. Goizeko hamaikak ziren eta Paule ohetik jaiki zen, Elene eta Leire zeuden bere zain.

Futbol zelairaino abiatu ziren mutilak ikustera. Bat-batean, pilota kanpora joan zen. Elene bere bila joan zen korrika. Urrutitik baloiari gogor eman eta... PUM! Zelaiaren erdi-erdian geratu zen pilota. Mutilak, harriturik, sartzeko esan zieten:

—Zergatik ez duzue futbolean jolastu nahi? —esan zuen batek.

—Askok gustatzen zaigu, baina ez dakizue futbola debekaturik dagoela, ezta? —esan zuen Elenek.

—Bai, baina onak zarete! —erantzun zuten bik.

—Guk, pankarta bat egitea pentsatu dugu, baita manifestazio batzuk ere. Horrela, neskak futbolean jolasteko leku bat izango dugu —esan zuen Leirek.

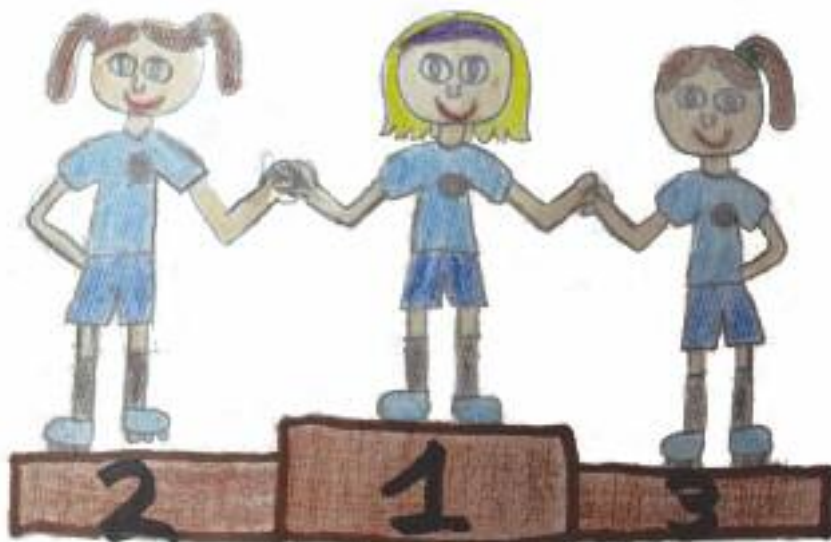
—Lagundu ahal dizuegu? —esan zuen beste batek.

—Noski baietz! —esan zuten beste guztiek.

—Mmm... Ongi! —erabaki zuten neskek.

—Bihar arratsaldean izango da manifestazioa —esan zuen Paulek.

—Arratsaldeko bostetan! —amaitu zuen Elenek.

Etxera itzultzean, Pauleren etxera joan ziren. Manifestazioari buruzko informazio guztia azaltzen zuten paper batzuk prestatu zituzten. Jendearen postontzietan sartu zituztenean, gurasoei etortzeko esan zieten.

Bostak ziren. Hiru neskak han zeuden pankartarekin, jendearen zain, baina ez zen inor agertzen. Azkenean, futboleko mutilak, gurasoak eta herriko jendea etorri ziren.

Horrela, poliki-poliki, udaletxerantz abiatu ziren esanez:

“GUK ERE NAHI DUGU LEKU BAT FUTBOLEAN JOLASTEKO!!”

edo

“DENAK BATERA INDARTSUAGOAK GARA!!”

Eta

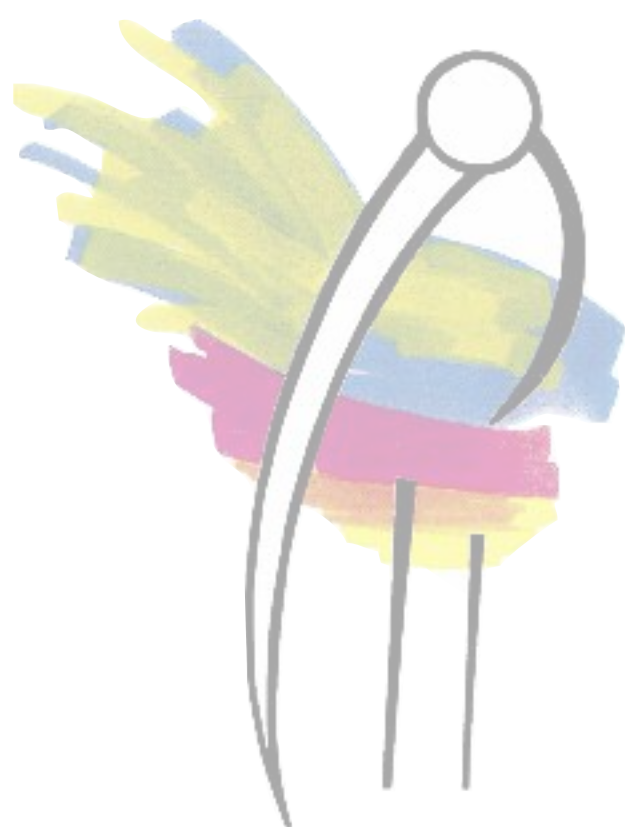
“NIK FUTBOLEAN JOKATU NAHI DUT!!!”

Azkenik ailegatu ziren. Denok alkateari deitu zioten eta alkatea ateratzean... Harriturik geratu zen, denak kexatzen ari zirelako. Orduan, alkateak isiltasuna eskatu zuen:

—Jaun-andreok, neska-mutilok, badakit neskak futbolean jolastea nahi duzuela. Horregatik, ondo pentsatu dut eta NESKEI FUTBOLEAN JOLASTEN UTZIKO DIET!!

Hortik aurrera Paule, Elene, Leire eta beste neska batzuk arratsaldero futbolean jolastera joaten ziren.

C
 KATEGORIA
 (DBHko 1. eta 2. mailak)

Korrika nindoan itsasoari begira. Mugitzen nintzen, baina ematen zuen itsa-soa beti oso urrun zegoela. Belarrez betetako zelai zabal batean nengoen, itsasoko olatuen soinuak airea betetzen zuela. Zeruertzean zegoen eguzkiak laranja kolorez janzten zituen han zeuden gauza guztiak. Ez nintzen gelditzen. Haize leunak nire aurpegia jotzen zuen, eta begiak ixtean, tximeleta batzuek haien hegoekin nire aurpegia laztantzen zidatela ematen zuen. Pauso handiak emanaz itsasertzera heldu nintzen. Sandalia marroiak kendu eta urak nire oinak estali zituen. Hasperen handi batez itsasoko usain gazituak nire sudur-zuloak menperatu zituen. Oso lasai sentitu nintzen momentu hartan, nire bizitzako arazo eta gatazkak alde batera utzita. Herriko kaleetan zegoen giro tristea, lagunek eragindako dezepzioak eta alferreko maitasunak garunetik desagerrarazi nituen, eta itsasoko olatuek eraman zituzten. Garai hartan nire gorputzeko ataletan jarri nuen arreta.

Baina ikusi zintudan. Uretan murgildu zinen mugimendu arinez. Urrun zeunden nigandik, baina zure aurpegiko irribarre polita sumatu ahal izan nuen urpetik irten zinenean. Burua itzuli eta ikusi ninduzun. Begira gelditu ginen eta irribarre bat eskaini nizunean, berriro urpera sartu zinen. Bi minutu geroago, nire ondoan zeunden, esku bat eskainita. Nire eskua eman nizun, eta zure eskuko kailuak sentitu ahal izan nituen. Beharbada, kitarra jotzen zenuen. Orduan, indarra eginez biak ur

azpian murgildu ginen. Ura garbia zen, arrain txikiak ikusi ahal ziren gure hatzamar batuen artetik mugitzen. Elkarri begira jarraitzen genuen, nahiz eta ur gaziak nire begiei min egin. Urpetik irtetean, jauzi egin genuen gora, eta barre egin genuen nire arropa blai zegoelako. Eskuak askatu eta itsasoa atzean utzi genuen.

Olatuen soinuak urruntzen zihoazen belardira hurbildu ahala. Lurrean eseri eta gorputza etzan nuen. Zuk nire ondoan berdin egin zenuen. Zerua laranja eta arrosa zen. Zure izena xuxurlatu zenidan belarrira eta nik hiru aldiz errepikatu nuen ahots baxuan. Ondoan zegoen bitxilore bat hartu eta belarriaren atzean jarri zenidan. Zure begi urdinek distira itsugarri bat botatzen zuten eguzkiaren izpiek jotzen zutenean. Haiei begira orduak igaro ahal nituela pentsatu nuen. Zer zen hura? Zer gertatzen ari zen? Ez nekien nor zinen, ezta nongoa ere, baina guztia perfektua zen, elkarri konpainia egiten udako arratsalde hartan. Begiak itxi eta belarrietan ferekak sentitu nituen bitxilore gehiago erantsi zenizkidanean. Aurreko egun batean irakurri nuen liburu bati buruz hitz egin nizun, han gertatzen ziren pasarte dibertigarri batzuk kontatu nizkizun, eta barre egin zenuen nirekin batera. Buruz ikasitako poema bat altuan esan zenidan, eta ahoskatu zenuen moduak zirrarar eragin zuen nire baitan.

Denbora bat igaro ondoren, isil-isilik gelditu ginen biak gure hatzamar txikiak batuta. Zure berbak urrutiko zurrumurru modura entzuten hasi nintzen, eta konturatu baino lehen, lotan nengoen. Minutu bat, bi minutu, ordu bat, ez dakit zenbat denbora egon nintzen lotan, baina azkenean, begiak ireki nituen zu han ez zinela jabetzeko. Zutitzean, bitxiloreak nire belarrietatik erori ziren, zu egon zinen lekura. Belardi zati hari begira nengoen bitartean, nire begitik malko bat erori zen bertan. Udako arratsalde bero hartan azkenengo aldiz esango nuen hitza errepikatu nuen. Ahaztu ezinik, bizitza osoan jarraituko ninduen hitza, zure izena.

BIHOTZAREN ENTZULE

Yusra Omi Canedo,
San Adrián BHI

Udazkena zen. Etxerako bidean nindoan. Hainbat usain sartzen ziren nire sudurrean, eta polenak alergia txikia ematen zidan. Lanetik nentorren. Arrain bolatxoak eta sushia nekartzan anaiarentzat. Gehien gustatzen zaion janaria denez, sorpresa bat eman nahi nion. Gu etxean bakarrik bizi gara. Nire kasuan, bakarrik bizi izan nintzen 15 urte eduki nuen arte. Mendi nagusiaren basoetan bizi nintzen.

Orain nik anaiarenganako ardura handia daukat. Sherlock aurkitu nuenean, katakumea baino ez zela, baztertuta zegoen parkeko bidearen alde batean. Pena handia eman zidan, horrelako katu polita, han, bakarrik, negarrez. Zerbait egin behar nuen. Lehenengo, “katutegi” batera edo horrelako batera eramatea zen nire plana, baina gero, bere begiei begiratuta, konturatu nintzen ni bezalakoa zela. Malko batzuk atera zitzaizkidan, eta handik aurrera, nirekin bizi da. Ez da nire semea, nire anaia txikia modukoa da, mundu honetan gehien maite dudana.

Izen hori jarri nion Sherlock Holmesen liburuak asko gustatzen zitzaizkidalako. Urte batzuk pasa eta gero, lehenengo arazoak hasi ziren berarekin. Lau urte egin zituen, konturatu nintzen Sherlockek ezin zuela ezer entzun. Gorra zela konturatu nintzen. Ez nuen gutxiago maitatzen, jakina, baina ez nuen espero horrelakorik. Urte batzuk geroxeago, beste portaera batzuetan ere jarri nuen arre-

ta. Adibidez, bera oso adimentsua zela konturatu nintzen, azkarra baino azkarra-go. Eta ez dut hau esaten nire anaia delako, ez. Gorra izan arren, berak zuri uler-tzen zizun. Behin batean, galdetu nion ea nola egiten zuen hori, ea nola zen posi-ble. Berak erantzun zidan paper batean idatziz: “Badakit zer ari zaren esaten saia-tzen zure begiei begiratuta, eta hala nola, nire bihotzean sentitzen dut”. Ez nuen ulertu zer esan nahi zuen bihotzean sentitzen zuen horrekin. Beste alde batetik, harrituta geratu nintzen. Anaia motibatu behar nuen urte horretan, eskolara joan behar zuelako. Badakit bera oso sendoa dena; hala ere, ez nekien seguru eskola jasango zuen ala ez. Eta gauza bat ikasi dut bizitzan, umeak oso gaiztoak izan ahal direla.

Etxera ailegatu nintzenean, Sherlockek besarkada handi bat eman zidan, eta noski, bere sudur finari esker berehala konturatu zen ondo jango genuela gau horretan. Kezkatuta nengoen ia ideia hobeia izango zen eskolara eramatea. Esan nahi dut, klase partikularrak hartu ahal zituen. Baina, aldi berean, lagunak ezagu-

tzea nahi nuen. Nire barruan banekien baten bat ume zintzoa izango zela eta bere laguna izango zela. Hala eta guztiz ere, beti puntu berdiner ailegatzten nintzen: “Zer gertatuko ote da berarekin sartzen badira?” Nik ez nekien nola konpondu kontu hori. Betidanik oldarkorra naizela pentsatu izan dut, berak, berriz ... Berak ezin izango zuen ezta euli bat ukitu ere. Horrelakoxea zen Sherlock.

Bat-batean, Sherlockek gauza bat galdetu zidala konturatu nintzen. Paper bat neukan aurrean. “*Ez kezkatu anaiatxo, ondo egongo naiz*”. Ez galdetu nola jakin zuen ni horretaz ere pentsatzen ari nintzela, nik ere ez baitakit. Orduan, besarkada bat eman eta bere logelara eraman nuen. Betidanik dragoi-panpinarekin lo egiten zuen. Proiektorea ipini nion eta loak hartu zuen. Ni ere nekatuta nengoen, eta egongelaren mahaia garbitu ondoren, oheratu nintzen. Hurrengo eguna guztiz normala izan zen niretzat. Errutina berdina: altxatu, hortzak garbitu, duxatu, Sherlock esnatu eta biok batera gosaldtu. Banekien Sherlock oso urduri zegoela. Beti saiatzen zen bere artegatasuna ezkutatzten, baina oraingoan ezin izan zuen. “*Normala da*” pentsatu nuen. Ez zidan begiratu ere egin gosaltzen genuen bitartean. Bere janariari begira zegoen, pentsakor. Zazpi eta erdiak ziren, ordua zen. Bere jaka eta bere motxila berria hartu eta biok batera joan ginen.

Eskola zortzi eta erdietan hasten zen, denbora neukan bera lasaitzeko. Gure etxea parkeko bide alternatibo batean zegoen, dena landarez beteta gure inguruan. Arbolak, loreak, zuhaixkak, goroldioak edo edozein motatako intsektuak. Sherlockek asko maite zuen gure bizilekua, beti pozik landare artean, ni bezala bere adinarekin. Lakua zen gehien gustatzen zitzaion lekua, batez ere, gauetan ipurtargiz beteta zegoelako. Bi txokolatina atera nituen poltsikotik, eta bat eman nion Sherlocki. Lehendabizi ezetz esan zidan buruarekin, ez omen zen gose.

Bost minutu geroxeago berriro eskaini nion, eta ezetz esan zidan. Hamar minutu pasatu ondoren, berriro saiatu nintzen, eta berak eskutik hartu zidan txokolatina. Barre egin nuen eta lasaitu egin zen. Eskolara ailegatu ginen. Berak ez ninduen askatu nahi, eta hori oso mingarria izan zen niretzat. Sherlockek bakarrik ni ninduen, eta nik Sherlock asko maite nuen. Baina askatu egin behar izan nuen. Arima mila zatitan apurtu zitzaidan, bera negar egiteko puntuan eskolako atletik sartzen ikusi nuenean. Bakarrik eskatzen nuen gauza bat, guztia ondo egotea.

Lanean nenbilen. Eskola, Sherlock, inbestigazioa, dena nire buruan zegoen dantzan. Bat-batean, mugikorrak jo zuen. Eskola zela jabetu nintzenean, begiak zuri jarri zitzaizkidan. Banekien Sherlock agian txarto egongo zela, edo agian ez zela ezer izango. Hala ere, inoiz ez zaude ziur, ezta? Bada, txarra zen. Oso txarra. Ihes egin zuela esan zidan irakasle batek.

–Nola da posible ikasle batek eskolatik ihes egitea?” –esan nuen. Irakasleak ezin zidan erantzun. Oso urduri zegoen. Hitz batzuk ahoskatzea baino ez zuen lortu. Telefonoa eskegi nuen eta lanetik joan nintzen. Kuriosoa, biak iheslariak ginen. Korrika eta korrika ari nintzen herrietako bideetatik. Ez nuen aurkitu inon. Parkea eta herria konektatzen zuen zubia zeharkatu nuen. Eta ... Han zegoen. Banku batean. Bola bat eginda, bere burua dragoiarekin ezkutatzten eta besarkatzen, negar batean. Hori bai tristea! Ez nuen ulertzen ezer. Banekien oso desesperatuta egongo zela leku batetik ihes egiteko, Sherlock ez baitzen horrelakoa. Bera-

rengana joan nintzen, eta besarkada handi bat eman nion. Eta nola ez, negarrez ere hasi nintzen. Momentu hori oso hunkigarria izan zen. Minutuak pasatu ziren. Bankuan eserita egon ginen, ezer esan barik. Panorama ikustean oso zorigaiztoko ikusten genuen geure burua, momentu horretan Sherlockek eskua hartu zidan, eta bere bihotzera eramane zuen. Nik ez nuen ezer egin, bakarrik ikusten nuen neure burua. Eta sentitu nuen. Emozio guztiak sentitu nituen. Tristura, lasaitasuna, etsipena ... Guztia sentitu ahal izan nuen, bihotza ukituta bakarrik. Orduan, jabetu nintzen. Sherlock zergatik zen hain berezia, banekien nola zen posible, entzun barik, dena aldi berean ulertu nuen. Orain, bihotzarekin entzuten nuen.

MARIAREN EROTASUNA?

Iraide Domingo Fernández,
Artxandape Ikastola HLBHIP

—**N**ire benetako maitea ezagutu dut. Bere izena Alejandro da, berak ere 26 urte ditu, urtebete daramagu elkarrekin, eta asko maite dut.

Mariak, nahiz eta hotz egin, eguzkitarako betaurrekoak erabiltzen zituen. Ilea bilduta zeukan motots batean, txanoaren azpian aurreko ile batzuk aske utzita; ile horietan, ordea, ikus zitekeen ile koipetsua, azken bi edo hiru hilabetetan garbitu izan ez balu bezala. Oinetan, kirola egiteko zapata zaharrak eramaten zituen kolorezko lokarriekin. Bere itxura guztiz arduragabea zen.

—Alejandro oso maitakorra da, beti besarkadak ematen dizkidalako; berari ere nire besarkadak gustatzen zaizkio, baita musuak eman ere. Alejandrok nire iriztiak kontuan hartzen ditu, eta askotan saiatzen da niri moldatzen.

Maria altxatu zen eta leihorantz joan zen. Begirada urduria eman zuen eta jesarri zen irribarre batekin.

—Urte honetan ez gara inoiz eztabaida batean sartu, biok saiatzen garelako gure harreman onari eta iraunkorrari eusten. Biok kalera ateratzen garenean jendea guri begira geratzen da, jeloskor, gu hain maiteminduta ikustean.

Maria berriro altxatu zen, eta oraingoan ere, leihora joan zen. Leihotik begiratu zuen alde batetik bestera, eta berriro jesarri zen.

—Ez naiz inoiz hain zoriontsua izan! Maitasunak jarraitzeko gogoia ematen dit. Egia esan, ez nuen inoiz Maria hain zoriontsu ikusi.

—Maria, oso urduri ikusten zaitut, birritan begiratu duzu leihotik, zer gertatzen zaizu?

—Norbaitek jarraitzen nau, nire atzean dabil aspalditik.

—Nor? Nola da hori posible?

—Alba da, Alejandroren neska lagun ohia da. Albak hil egin nahi nau, jelskor dago Alejandro hobeto dagoelako nirekin berarekin baino. Aurreko egunean, kalean nengoela, kotxe bat oso azkar pasatu zen nire albotik, eta lurrera bota ninduen. Ikusi nuen Alba zela kotxearen gidaria. Leihotik begiratzen ari naiz entzuten ditudan hotsek esaten didatelako Alba nire atzetik dabilela. Azkenaldian, gainera, leihotik begiratzera joan naizenean ikusi dut Albaren kotxea hor behean, nire zain, ni hiltzeko prest. Baina zorte ona daukat Alejandrok eta ahotsek ni babesten nautelako.

Erlojuari begirada bat eman nion.

—Saioa amaitu da, agur Maria eta kontuz ibili –esan nuen.

—Agur, Iker doktore jauna. Hurrengora arte.

Maria, gelatik atera zen oso zoriontsu, inoiz baino zoriontsuago, irribarrez. Maria atera ondoren, diagnostikoa neukan oso argi, beraz, Mariaren informean letra larriz idatzi nuen: ESKIZOFRENIA.

Gero, pentsatzen geratu: “Zergatik egia esan berari? Zergatik zoroetxera bidali eta pilulez bere erotasuna lasaitu?”

Nik nire bizitzan ez dut oraindik maitasun hain polita ezagutu, ez naiz inoiz hain pozik egon. Batzuetan erotasuna hobeia izaten da egia baino. Azkenik, Mariaren informean ipini nuena atzendu nuen, orain Maria betirako zoriontsu izango da. Zergatik ez ipini erotasun pixka bat gure bizitzan?

KARLA

Andrea Vasilescu,
Solokoetxe BHI

2016ko urtarrilaren 28a

Karla naiz. Eta ez naiz pertsona normal bat, ez. Gaixotasun arraro bat daukat; edozein gauzari alergia izan ahal diot, adibidez, kalean nire ondotik pasatzen den emakumearen parfumeari; tontakeria horrengatik hil egin ahal naiz. A ze rolloa, ezta? Bada, bai. Ezin naiz eskolara joan ume guztiak bezala. Eskerrak ama eta aita ditudan. Baina, egia esan, batzuetan bizitza normal bat izan nahiko nuke, lagunekin irten, eskolara joan, kalera irten... Izan ere, bideo-deiaz ikasten dut, arraroa da, baina gutxienez ikasten dut. Ai ene! Nire lagunik onena eta bakarra aipatzea ahaztu dut! Martina da, nire ondoan txikitatik egon den laguna. Etxe ondoan bizi da, baina ez dugu inoiz aurrez aurre elkar ikusi, gure logeletako leihotatik soilik. Orduak eta orduak igarotzen ditugu elkarrekin hizketan. Ez dakit zer egingo nukeen bera gabe.

Egunero 15:30ean sukaldeko leihotik begiratzen dut, etxe aurretik eskolara joaten diren ume asko pasatzen direlako. Pelikuletan bezala da, popularrak, frikiak... Martina popularrekin joaten da. Pelikuletan ikusi dudanez, popularrak ez dira ni bezalako jendearekin elkartzeko, baina bera guztiz ezberdina da.

Ama garrasika dabil, afaria prest dago, beraz, bihar jarraituko dut idazten.

2016ko otsailaren 2a

Erabat ahaztu dut eguneroko bat idazten ari nintzela! Eskerrak liburuen artean ikusi dudana, bestela, agur egunerokoari.

Gauza arraro bat gertatzen ari da. Martina oso hotz dago, eta ez dut ulertzen zergatik. Duela bi egunetik hona ez dit ezer esaten, eta uste dut 200 bat mezu bidali dizkiodala, baina erantzunik ez. Nire logelako leihotik espiatzen saiatu naiz, baina ez da ezer ikusten. Zer gertatzen zaio? Ezin dut galdera hori burutik kendu. Amari esango diot bere etxera joateko ea ondo dagoen ikustera.

2016ko otsailaren 3a

Atzo amak esan zidan Martina azterketa garrantzitsu baterako ikasten ari dela, eta bi egun itxaron beharko dudala berarekin hitz egiteko. Baina zergatik ez ote zidan ezer esan? Hala ere, bi egun itxaron beharko ditut. Gaur ere sukaldeko leihotik begiratu dut. Betiko umeak zeuden, Martina ere bai, baina begirada ez du lurretik kendu. Bazirudien ni ebitatu nahian ari zela...

2016 otsailaren 4a

Gaur eskaileretatik erori naiz eta orkatila bihurritu dut. Orain ohean eman beharko dut aste osoa, ze ondo! (Sarkasmo hutsa da) Jakin duzue guk baleek bezala hitz egingo bagenu, Bartzelonan esaten duguna Berlingen entzungo genukeela?

Bide batez, egun bat barru Martinarekin hitz egin ahalko dut! Ezin dut gehiago itxaron.

2016ko otsailaren 6a

Azkenean! Gaur Martinarekin hitz egin dut, 15 bat minutu. Azaldu dit historiako azterketa garrantzitsu bat zeukala, eta ezin zuela suspenditu. Ez dugu asko hitz egin, baina kontatu dit mutil bat duela gustuko. Espero dut mutil horrek bera ere gustuko izatea. Ai ama! Bihar matematikako azterketa daukat! Bihar jarraituko dut idazten.

2016ko otsailaren 7a

Gaur Martina ikusi dut leihotik gustuko duen mutilarekin, etxera bueltatzen ari ziren. Biak nire lagunaren etxean sartu dira. Ezetz gaur nirekin hitz egin! Bueno, pozten naiz gustuko duen mutilarekin denbora gehiago igarotzeaz. Ez dakit zer sentitzen den, ez baitut inoiz norbait gustuko izan, baina liburu askotan irakurri dut sabelean zomorroak izango bazenitu bezala sentitzen duzula, bihotza azeleratzen zaizula eta ezin duzula pertsona hori gogotik kendu. Ez dirudi oso sentimendu polita denik, baina, egia esan, uste dut polita dela beste pertsonak zu ere gustuko izatea. Bestela... Zureak egin du.

2016ko otsailaren 9a

Gaur goizean Martinari 67 mezu bidali dizkiot atzokoa azaltzeko eskatuz. Baina oraindik eskolan dagoenez ez dut uste hiru ordu baino lehen erantzungo duenik. Benetan asko estresatzen nau nirekin hain hotz egoteak.

Bost minutu barru Fisikako irakasleak deitu behar dit... A ze nagia, benetan.

2016ko otsailaren 10a

Auto batek ateratzen zituen zaratek esnatu zuten Karla. Ohetik jaiki eta betiko leihotik begiratu zuen zer gertatzen zen jakiteko. Kaxa ugari zeuden Martinaren etxeko lorategian. Zer demontre gertatzen ari zen? Gurasoen logelara joan zen korrika eta aita esnatu zuen.

—Esnatu! Zer gertatzen ari da kanpoan?

Karlaren gurasoak ohetik astiro jaiki ziren. Sukaldera jaitsi eta leihotik ikusi zuten Karlak lehen ikusitakoa. Karlaren ama etxetik atera eta haien lorategira joan zen, gertatzen ari zenaz ohartzeko.

—Ez dizue Martinak kontatu ala? Afrikara joango gara bizitzera, lanpostu oso ona eskaini didate bertan —esan zuen Martinaren amak.

—Nola? Afrikara?

—Baietz bada, bazenekitela uste nuen.

Karlaren ama etxera bueltatu zen, senarrari aurpegi txarra jarri zion, zerbait ez zegoela ondo adierazi nahian beharbada. Baina haien alaba ez zen konturatu, leihotik begiratzen jarraitzen baitzuen. Orduan, Martina etxetik atera zen, negarrez. Karlak telefonoa hartu eta deitzen hasi zen. Martinak ez zuen erantzuten.

—Ama, zer gertatzen da? Zergatik dago negarrez?

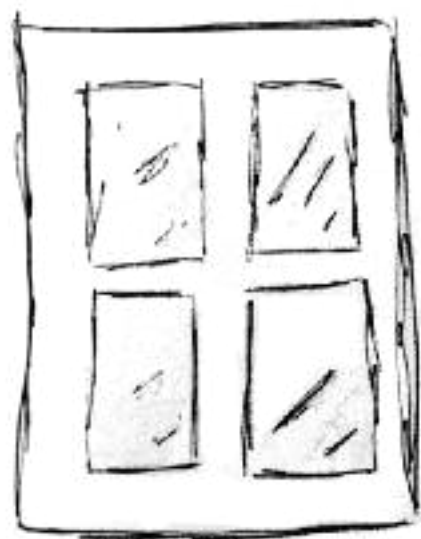
—Zera...

—Esan behingoz!

—Afrikara doaz.

—Zer?

Orduan Martinak Karlari leihotik begiratu zion. Karlak pentsatu gabe etxetik atera eta bera besarkatzera joan zen. Erabat ahaztu zuen gaixotasunarena, momentu hartan bere lagun minena baino ez zitzaion axola.

BESTE MUNDU BATERA

Irati Lazkano Nieva,
Artxandape Ikastola HLBHIP

Jack jaio zenetik ez zen mutil arrunta izan. Izan ere, nahiz eta ikasketetan oso trebe ibili ez, ondo baino hobeto margotzen eta marrazten zuen. Gainera, bere margolanak oso bitxiak eta ederrak ziren. Hau esanda, margolanetariko batekin gertatutako istorio bat kontatuko dizuet:

Gau hartan animaliekin amets egin zuenez, gai horrekin lotuta margolan bat egitea erabaki zuen gure protagonistak. Baso bat eta basoko animaliak marraztu zituen: lehenengo, animalia txikiak (arratoiak, untxiak, hegaztiak...); gero, animalia handiagoak (otsoak, hartzak... baita tigre familia bat ere); azkenik, zuhaitzak, erreka, belarra eta beste hainbat landare. Egin zituen margolanen artean politenetakoa izan zen, benetako artista ospetsu batek margotuta zirudien eta. Emaitez oso harro sentitzen zen.

Amaitutakoan, akuarela sikatuta zegoen edo ez ziurtatzeko ukitzean, bere atzamarra beste mundu batera igarotzen ari zela sentitu zuen. Orduan, oso ikusbera zenez, bere margolanaren mundura sartzea erabaki zuen. Beste aldera pasatu bezain laster, leku baketsu eta zoragarri batean zegoela sentitu zuen. Baina, bat-batean, animalia urduritsu batek momentu horren lasaitasuna hautsi zuen. Dena desastre bat zela oihukatzen zuen. Jack, berarekin hitz egiten saiatu zen, baina ezi-nezkoa izan zen, korrika eta oihuka ibili baitzen animaliatxoa.

Azkenean, umeak buztanetik harrapatu zuen paparreko musker parpailaduna. Gero, lasaitzeko eskatu eta zer gertatzen ari zen galdetu zion. Animaliak, urduri, arnasa sakon hartu eta guztia azaldu zion gure protagonistari: berak margotutako tigre kumea desagertu zen; gainera, margolanean zegoen baso ederretik ateraz gero, hilko zen. Horregatik, bi aldiz pentsatu gabe, Jack animaliaren bila abiatu zen. Arin aurkitu zuen, basoa nahikoa txikitxo baitzen. Momentu horretan, tigre kume gaixoari marrak desagertzen ari zitzaizkion, eta oso triste zegoen. Gainera, beldurtuta zegoen, ez zuelako bere ama aurkitzen. Ostean, gaztetxoak kumea eramane zuen haren familiarekin, eta haiek eskerrak eman zizkieten tigretxo salbatu izanagatik.

Ordurako, Jackek ahaztuta zuen etxera bueltatu behar zuela, hain zebilen ondo berak sortutako lagun berriekin jolasean... Baina afaltzeko ordua heldu zen, eta umea gose izaten hasi zen. Hala ere, ez zekien nola, ezta nondik bueltatu bere familiarekin biltzeko. Animalia guztiei galdetu zien, inork ez zekien zer egin, ordea. Horregatik, denak elkartu ziren lagunari laguntzeko etxera bueltatzen.

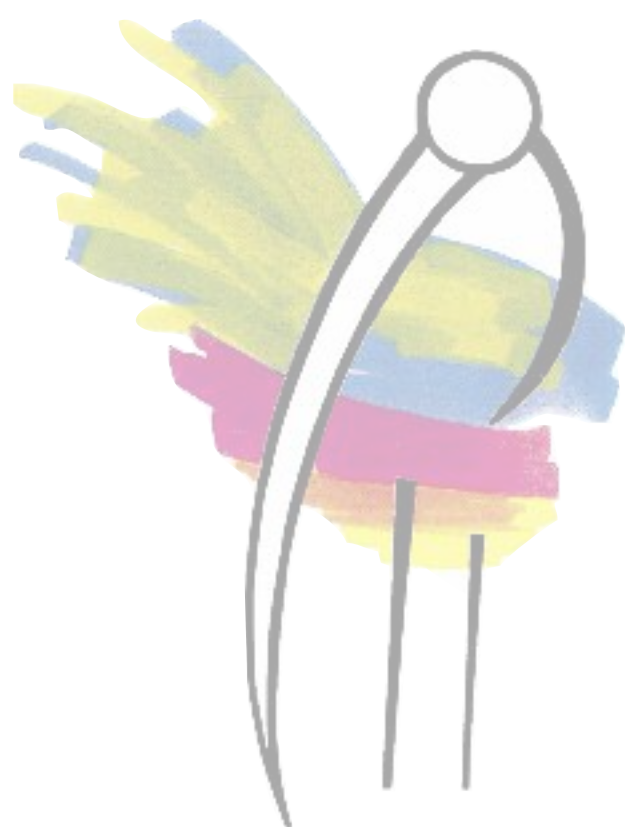
Azkenean, paparreko musker parpailadunak ideia bat eduki zuen: makil batekin Jacken logela marraztuko zuen lurrean; horrela, sartu zen moduan atera ahalko zen. Jarraian, denon artean Jacken logela marraztea lortu zuten eta umea etxera bueltatu zen.

Hortik aurrera, gure protagonistak ez zituen egun horretan egindako lagun berriak berriro ikusi. Hala ere, ez zituen bizipen zoragarri horiek inoiz ahaztu.

EGIA BADA SINETS, GEZURRA BADA AMETS!!!

D
 KATEGORIA
 (DBHko 3. eta 4. mailak)

NEGU GORRIA

Ander Villacián Crespo,
Artxandape Ikastola HLBHIP

Negu galduaren arrastoak landan nabaritzen ziren, bakardadearen soinu-ban-
dak giroa epelduz, hotza isiltasunaren zirrikitu ilunenetatik sartuz, buruma-
kur. Herri honek ez du izenik, herri hau gure nazioaren isla da, gure izana-
ren isla primitiboa.

Seguruenik herri honek izen bat izango du, alkate bat, biztanle batzuk, zere-
ginak... Baina kontakizun honetan herria izango da soilik. Herria eta bere herrita-
rrak, izen faltsuaren eta nortasun distortsionatuen protagonistak.

Herria muin baten gainean dago, modernitatearen lekuko den errepide bat
herrira gerturatuz, presa barik, haren edertasuna miretsiz bihurgune bakoitzean.
Herriak eliza bat du, ezagutzen duzun edozein herrik bezala; eta kanpandorrea da
herriko punturik altuena, noski. Zerua harraskatuz, kanpandorrea eta hustutako
zikoina habia bezalako zauriak utzi ditu.

Landak eta larreak herriko paisaiaren antzezlaneko aktoreak dira, nekazal ere-
muaren historia amaigabea luzatuz. Karrikek, kantoiek eta kalek herrietako eraiki-
nak administratiboki banatu dituzte, zoritxarreko naturaren aurkako banaketa sortuz.
Eraikinak labirinto biziak dira, bata bestearen aurka pilatuz, zementuzko ilarak eraikiz.

Karriketan bizi den isiltasuna, betiereko doluaren testigantza umila. Umiltasu-
naren begiradak, arima bakartiak puntu zehatzetan bilduak, herriaren zirkulu amai-

gabea, inoiz eteten ez den zigor-zikloa. Landa-eremuaren agonia, gure biziaren ereserkia, gure ametsen erretratua: herria.

Harrizko herriaren irri orritsu urriak, herriaren nortasun galdua. Garai berrien kondena hilgarria etorkizuna markatuz, itxaropen printzak desagerraraziz hurrengo belaunaldien migrazioaren ondorioz. Egoeraren larritasunak nazioen izana aldarazi du, garapen hipotetikoak ezartzen duen zigorrarengatik, barrualdearen mundua lurrunduz.

Zuon buruei ni nor naizen galdetuko diezue seguruenik. Ni ez naiz inor, biziaren atalasean dagoen tipo bat baizik, nortasunik gabeko itzalen amorantea. Ilunantzetik mugitzen naiz, hitzak marraztuz eta horiek nortasunez margotuz, ez naiz beste inor, beti saiatu bainaiz gauzak modu ezberdinean egiten.

Bizi honetan, ehunka ekintzaz osaturiko bizitza honetan, hainbat pertsonaia daude, batzuk bigarren mailako errolak, beste batzuk, ordea, protagonismo handia goz doituak. Larrean etzanda nago, beste pertsonaia batzuen faltan, hemen nago, isiltasunean, amaigabetasuna bihotzez miretsiz. Galsoro horren edertasun osoa xurgatzen ari naiz, tantaka neure baitan bilduz.

Etorkizunari beldurra diot, beldur jasangaitza. Negua joan da, sinfonia berri baten oihartzuna haranean suspertuz. Negua joan, udaberria etorri, tapakiak bildu eta lehen loreak agertu dira.

Neguari beldurra diogu, herria hiltzen baita abenduan. Isiltasunean murgiltzen da, udako jendearen malenkoniari tinko eutsiz, irailean husten baita gure herria. Neguan hotza eta elur jakasak datoz, eta lehenengo elurtearekin batera, isolamendua. Hirira joaten naiz egunero, tira, herri handiago batera, institutura, gure salbamendura.

Neguairen bizia agortzean, larreak kolorez tindatzen dira, zoriona nagusituz eta tristura zokoratuz. Aurten, ordean, ez nago garai berrien zain, mitxoletak ez ziren itxaropenaren atari, udaberriarekin batera agurra baitator. Aste santuan hirira joango gara, ez herri handiagora, h-i-r-i-r-a, hirira hitz guztiekin, bizitzera, ikastera, lan egitera.

Bi hilabetez egongo naiz han, momentuz, udan nirera itzuliko naiz, herriko jaietara, betiko lagunengana. Baina ez naiz lehengo berbera izango, jada ni ez naiz herriko mutila izango, beste kanpotar bat baizik. Bat-batean, neure buruan biltzen diren bizi oso bateko oroimenak batu dira, nire aberria nigandik desagertzen delarik. Herrigabea sentitzen naiz, beste izaki gris aspergarri bat, lehenengo aldiz, gauza arruntetan murgilduko naiz, derrigorrez.

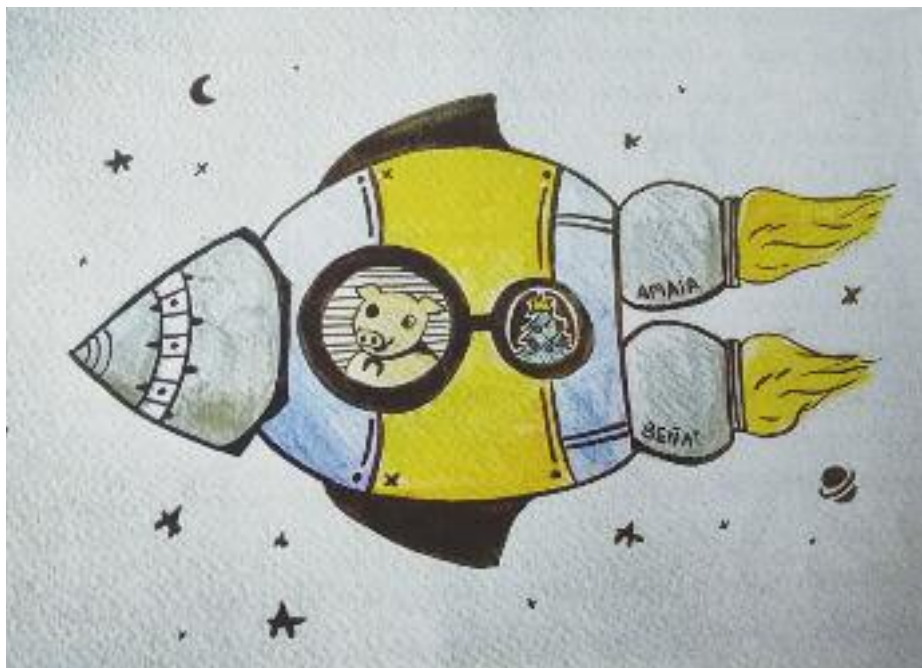
Gogoratuko ditut herria, larreak, haranak, ibaiak, etxeak, muinak, bideak. Entzungo ditut uluak, marrikak, karrankak, zaunkak eta txorrotxioak. Usainduko ditut loreak, gaztaina erreak, fruitu berriak eta egurra.

Dastatuko dut herriaren ezpainetako eztia eta ur hotza. Ukituko ditut harritzko horma zaharrak eta galburuak.

Baina jada ez dira nire gorputzeko atal bat bezalakoak izango, ni jada ez naiz herrikoa, negu gorriak joan ziren eta.

URDAIAZPIKO ESPAZIALA

Claudia Zaragoza Suárez,
Ignacio Ellacuria-Zurbaran BHI

Gabonak, festarik famatuenak, edonon ezagunak dira, baita unibertsoaren planeta askotan ere. 2018an lehen aldiz ospatu ziren Beñaten planetan, txerrien planetan, alegia. Beñat txerri txikia eta potoloa zen, arrosa kolorekoa, oso lagunkoia, jakinmina eta apur bat baldarra. Beñat oso hunkituta zegoen, eta urte osoan zehar Gabonen inguruko informazioa bilatzen aritu zen, bere espazio-ontziarekin planetaz planeta joateko asmotan Lurra aurkitu arte. Han ikusi zuen gizakiei gabonak asko gustatzen zitzaizkiela, eta ospatzeko plater gozo-gozoak prestatzen zituztela. Hori dela eta, ezin izan zion gogoari eutsi, eta planeta bisitatzera joan zen.

Bitartean, Euskal Herriko herri txiki eta ezezagun batean, Amaia izeneko hamar urteko neska bati bere familia bisitan etorri zitzaion Gabonak pasatzera aiti-teren baserrira:

—Amaia, har itzazu plater txuriak eta edalontzi gorriak! —esan zion izeko Uxuek Amaiari.

—Itxaron... Oraintxe bertan amaituko da telebista saioa —erantzun zion Amaiak alfer ahotsaz.

Saioa amaitzean Amaia aulkitik altxatu zen, eta gauzak eramatera zihoanean zerbait entzun zuen: KATAPLUUUUUM!

—Eeeeeeh! Zer demontre? —esan zuen Amaiak ikaratuta.

Amaiak gauzak bere lekuan utzi zituen, eta patiora atera zen, entzundako soinu handik atera zen eta. Patioan hegazkin moduko zerbait zegoen, gris kolorekoa; leiho txiki bat erdian zuen, eta haren azpitik kea ateratzen zen.

—Tuju, tuju... —norbaitek eztul egin zuen.

—Kaixo? —galdetu zuen Amaiak.

—Tuju... Lurrean al nago? —itaundu zion.

—Bai, lurzoruan zaude —erantzun zion Amaiak.

—Lurzoruan ez nago, zuhaitz batean baizik —haserre esan zion.

—Aiba! Nik uste nuen txoratuta nengoela espazio-ontzi batekin hitz egiteagatik, eta orain, gainera, hegan egiten duen txerri batek erantzun egin dit —gehitu zuen Amaiak harrituta.

—AMAIAAAA! Platerak eta edalontziak ekarri oraintxe bertan! —haserre oihukatu zion Uxuek Amaiari.

—Jo-jo-joan beharra du-dut... —beldurtuta esan zion Amaiak txerriari joaten zen bitartean.

—Itxoin! Ez didazu ondo erantzun... Eta gainera ez dut hegan egiten, ulertu duzu, ezta? —esan zion Beñatek.

Amaiak ez zion entzun korrika joan baitzen plater eta edalontzien bila.

Mahaia prestatu zuen Amaiak izekoaren laguntzaz. Handik gutxira bere lehengusu-lehengusinak etorri ziren. Bazkaldu eta gero, bere logelara joan zen lehengusu txikiak ez zaintzeko. Han komiki bat irakurtzen ari zela, kiratsa etorri zitzaion ohe azpitik. Sakelakoa hartu eta linterna piztu zuen, han lehengo txerri berbera zegoela ikusiz. Amaia ikaratu egin zen, nola ez, eta oihiu egin zuen. Txerria Amaia lasaitzen saiatu zen arren, hoge minutu behar izan zituen txerriak bere burua eta bere zeregina Lur planetan azaltzeko. Dena ulerturik, Amaiak txerriak esandakoa errepikatu zuen:

—Orduan, beste planeta batetik etorritako txerria zara, eta hona etorri zara Gabonetako janari bat zure etxera eramateko eta Gabonak hobeto ospatzeko? —galdetu zion berriro Amaiak.

—Baaaaai, eta Beñat dut izena —erantzun zion Beñatek.

Egoeraz ongi jabetu zenean, Amaiak erabaki bat hartu zuen: arazo gehiagorik ez zuenez nahi, sukaldeko zerbait hartu zuen Gabonetako janaria zela esanez. Beñati esan zion patiora jaisteko eta han zegoen espazio-ontzia beste leku batean jartzeko, inork ez ikusteko. Ondoren, eskaileretatik behera abiatu zen sukaldera jaisteko.

Sukaldean zegoela, ez zuen ezer ere aurkitu, txorizoa eta urdaiazpikoa besterik ez, izan ere, ezin zion hori Beñati eman, noski. Orduan, motxila bat hartu zuen, patiora joan zen, eta motxilan Beñat sartu zuen inork ez ikusteko.

Gero, etxetik atera zen herriko denda batera joateko janaria erostera. Beñat ez zegoen oso konforme motxila barruan; orduan, Amaiak, dendara sartu baino lehen, paperontzi baten atzean ezkutatu zuen. Amaia polboroi beganoak erosten ari zen bitartean, txerria, jakin-nahiak bultzaturik, espedizio bat egitera joan zen. Hain izan zen zoritxarrekoa, non harategi batean amaitu baitzen. Harakinak txerria hain potolo eta arrosa ikustean, berea izan behar zuela erabaki zuen.

Beñatek harakina beregana zetorrela ikusi zuenean, espedizioa amaitzen ari zela ulertzen hasi zen. Orduan, korrika hasi zen Amaiaren bila, horren nazkagarria iruditzen zitzaion motxilaren babesaren bila; baina berandu heldu zen, eta Amaia ez zegoen inon; dendan dendari ikaratu bat baino ez zegoen, kaleak hutsik zeuden, bere atzetik korrika zetorren harakina izan ezik. Beñat etsita, hasieran ezkutatu zen paperontzian sartu zen, eta tapa jarri zuen. Baina harakina ez zen lehenengoan errendituko, tapa kentzera zihoanean, Amaia agertu zen. Harakina lotsatuta, disimulatzen bueltatu zen harategira. Ondoren, Amaiak Beñat atera zuen paperontzitik:

—Esan nizun han atzean itxaroteko, begira ze ordu den! —esan zion Amaiak.

—Kar, kar, kar... a-ahaztu zait —erantzun zion Beñatek.

—Pixka bat gehiago... Eta urdaiazpikoa egingo zuen zurekin —esan zion Amaiak.

—Bai, urdaiazpiko espaziala —jarraitu zuen Beñatek.

Gero, Amaiak Beñat sartu zuen motxilan berriro, eta bere etxera bueltatu ziren, bere aititeren etxera hobeto esanda. Bidean zeudela, kaleetako Gabonetako argiak pizten hasi ziren, kolore eta forma askotakoak ziren. Beñatek Gabonak hain gustukoak zituenez, motxila zaharraren zulo batetik bere ingurura begiratzen zuen. Amaia, berriz, gaua zenez eta bere familia arduratuta egongo zenez, azkar ibiltzen ari zen polboroiaren poltsari ondo eutsita. Azkenean, etxera garaiz heldu ziren, etxearen atzeko atetik sartu ziren, zuhaitz batean ezkutatua zegoen espazio-ontzia hartu eta Beñaten bidaiarako prestatu zuten. Amaiak txerritxoa besarkatu zuen, eta Beñati agur esanez, ziztu bizian izarren artean bere espazio-ontziaren argia desagertu zen.

AMAIERA

EUSTEN

Martina Villate Martínez,
Kirikiño Ikastola HLBHIP

Ospitaleko onkologia solairuan egotea ez da inoren gustukoa, ez behintzat zortzi urteko mutil batentzat. Nik ez dut gustuko. Hala ere, bederatzi hila-bete igaro ditut bertan. Nire oroimenean denbora hori asko luzatzen da, txikle bat bezainbeste. Bizitza erdia hemen igaro dudala iruditzen zait batzuetan.

Inoiz ez zaizkit ospitaleak gustatu. Izan ere, inor ez doa medikuarenera txarto baldin ez badago. Nire kasuan, berriz, badirudi nahiko txarto egon nintzela, orain ospitalean logela bat baitaukat niretzat.

Logela ikusi nuen lehen aldian hotza iruditu zitzaidan. Zuriegia eta hotzegia. Etxeko logelarekin alderatuta, hain zen desberdina! Ez zegoen jostailurik, ez argazkirik, ez posterrik... Biluzik zeuden hormak. Leku hori mamu bat zen niretzat, bizitzaren arrastorik ez zeukalako.

Gogoan daukat amak eskua estutu zidala, hitz hauek ahoskatuz:

—Laztana, denboraldi batez, hemen bizi beharko duzu, ados?

Nik ezezkoa egin nuen buruarekin. Ez nuen hain hutsik zegoen logela horretan bizi nahi. Erreguka hasi nintzaian gurasoei, etxera bueltatu nahi nuela esanez. Baina bertan geratu behar izan nuen.

Hasieran eskolara joan behar ez izatea gustatzen zitzaidan, gero lagunaren falta sentitu nuen. Onkologia solairuan nire adineko umeak zeuden, eta apurka-apurka

elkar ezagutu genuen. Hitz egiten hasi ginen, gure ametsak elkarri kontatuz, baka-
rrik sentitzen ginen han guztiok, mundutik isolatuta. Ospitaletik irten eta gero, ger-
tatuko zenari buruz hitz egiten genuen batzuetan:

—Ni suhiltzaile bihurtuko naiz —esan zuen Arenek.

—Ni abokatu —Urtzik.

—Ni esploratzailea izango naiz —esan nien harro-harro.

—Gaur egun guzti-guztia dago esploratuta! —erantzun zidan Arenek behin
batean.

—Ez da egia! —ezezkoa egin nuen buruarekin— Itsasoa oraindik misterio bat
da gizakiontzat. Nik itsasoa esploratuko dut!

Izan ere, horixe izan zen nire nahia betidanik. Itsasoa ezaguna zen niretzat,
hondartzara joatea eta zeruertza ikustea gustatzen zitzaidan. Ezinezkoa zen jakitea
itsasoa non amaitu eta zerua non hasten zen. Han, urruti zerbait zegoela banekien,
eta nire asmoa zen ikustea zer zen.

Nire munduan bizi nintzen solairuko neska-mutilekin batera. Gauero, itsasoan
pentsatzen nuen. Noizbehinka aitari galdetzen nion ea noiz joan ahalko nintzen
igeri egitera. Hark ez zekiela erantzuten zuen beti.

Egun batzuetan nahiko ondo sentitzen nintzen. Beste batzuetan, aldiz, ohean
geratu behar izaten nuen, indarrik ez nuelako. Horrelakoetan, ama nire eskutik hel-
duta geratzen zen hainbat ordutan, larrituta. Ni lotan nengoela pantsatzen zuenean,
indartsua izateko xuxurlatzen zidan belarrian, eusteko.

—Zeri eutsi? —galdetu nuen behin batean.

Bizitzari eutsi behar niola erantzun zidan amak. Horrek ez zuela zentzurik
pentsatu nuen. Bizitza ez da gauza bat, ez da nire arrain peluxea bezalakoa, ezin
duzu eskuartean eduki. Nola eutsi eskuetan hartu ezin duzun zerbaiti?

Hurrengo egunetan amesgaizto bat izan nuen behin eta berriro: ni ospitaleko
ohean nengoen eta eskuetan kartoizko kartel bat neukan, bertan “bizitza” hitza
zegoen idatzita. Amak kartelari eusteko agintzen zidan, baina kartela irristakorra
zen eta nire atzamarretatik laban egiten zuen. Izerditan blai esnatzen nintzen, eta
horrek urduri jartzen ninduen.

Lagunei kontatu nien.

—Nik ere horrelako ametsak izan ditut noizbait. Ospitaletik atera eta kanpoan
ez dagoela inor bizirik amesten dut.

—Ezta zonbirik ere? —galdetu zuen Urtzik ahoa zabal-zabalik zeukalarik.

Arenek ezetz erantzun zuen:

—Ez. Nire amesgaiztoa da munduan bakarrik nagoela. Ospitaletik kanpo inor
ez egoteak izutzen nau.

—Baina ez da horrela —ziurtatu nion.

—Amesgaiztoak ez dira benetakoak, baina batzuetan benetakoak direla diru-
di.

Nire lagunaren hitzak gogoan amarekin elkarrizketa izatea erabaki nuen, nire
zalanntza guztiak argitzeko. Hari ere amesgaiztoa azaldu nion.

—Egon lasai, laztana —irribarre triste bat marraztu zitzaion aurpegian—. Nahiz
eta zuk zailtasunak izan kartelari eusteko, kartela ez da jausiko; aitak eta biok lagun-

duko dizugu eusten. Medikuek eta erizainek ere bai. Guztien esfortzuarekin batera ez da jausiko, oso irristakorra izan arren.

Beren hitzek lasaitasuna transmititzen zuten, baina azken bolada hartan ama nahiko kezkatuta zebilen. Ez nuen gehiago kezkatu nahi izan.

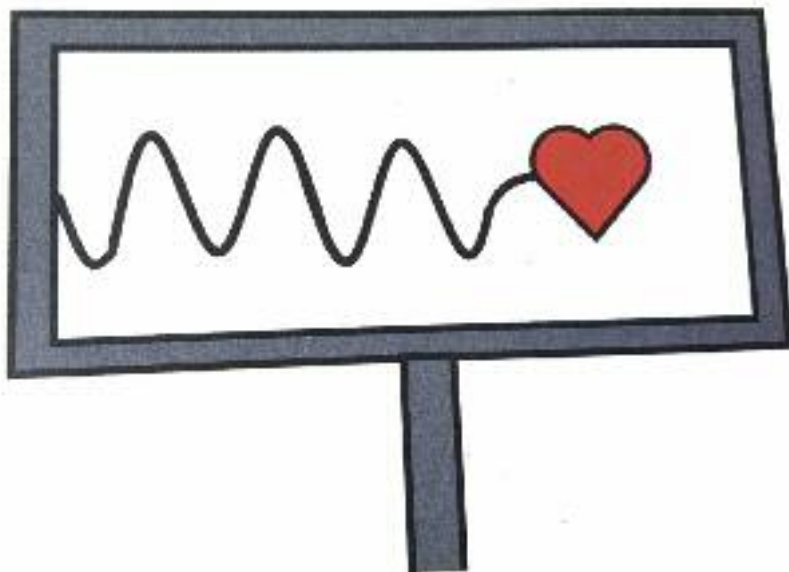
—Amesgaizto bat baino ez da izan, ama —Areneren hitzak gogora etorri zitzaizkidan.

—Badakit.

Isiltasunean geratu ginen ordu erdi gutxi gorabehera. Amak ilea atzamarrarekin orrazten zidan bitartean, ni sabaira begira nengoen, pentsatzen.

—Laster itsasoan egongo gara bainatzen —nire hitzek isiltasuna apurtu zuten.

—Bai, laster.

1, 2, 3, 4 ...

María Baldazo Bacigalupe,
Ignacio Ellacuria-Zurbaran BHI

“1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. Ederto, 17 zuhaitz daude patioan. Horietatik zenbat dira txikiak eta zenbat handiak? Ea, txikiak: 1, 2, 3, 4”

—Kattalin, Kattalin! —deitu zion andereñoak.

Bat-batean, Kattalin bere pentsamenduetatik irten zen, eta ikusi zuen gela guztia begiratzen ari zitzaiola, baita andereñoa ere.

—Zer? Barkatu? Zerbait esan didazu? Gela guztia barrezka hasi zen.

—Ergel hau berriro dago bere munduan! —esan zuen Jone izeneko klaseko batek. Barreak ozenagoak izan ziren.

—Neskatila hau ez da errealitatean bizi, bere pentsamenduetan baizik —esan zuen Mirenek. Barreak gero eta ozenagoak izan ziren. Kattalin oso urduri eta lotsatuta zegoen.

—Bueno, isil zaitezte guztiok! Nahikoa da, utz ezazue Kattalin bakean! —oihukatu zuen andereñoak. Gelakideek ez zioten kasurik egin andereñoari, eta jarraitu zuten barreka.

Ezustean txirrinak jo zuen, Kattalinek bere gauzak batu zituen eta korrika joan zen bere etxera. Etxera heldu zenean motxila utzi zuen eta sukaldera joan zen. Bertan bere gurasoak zeuden hizketan, eta Kattalin ikusi zutenean isildu ziren.

—Kaixo, Kattalin. Zelan eguna institutuan? —galdetu zion amak.

—Primeran —erantzun zion, baina Kattalinek bazekien hori gezurra zela, eguna ez zitzaion primeran joan. Urte bat baino gehiago zerman bere familiari gezurra esaten egunero. Bere gurasoek uste zuten Kattalinek pilo bat lagun zituela eta primeran pasatzen zuela institutuan. Baina hori ez zen egia; ez zuen lagunik eta duela urte bat baino gehiago bere ikaskideak bullyinga egiten ari zitzaizela. Guztiek berari barre egiten zioten eta iraintzen zuten; areago, aldi batean jo ere egin zuten. Etxean ez zekiten ezer; Kattalin ez zen ausartzen kontatzera. Beldur zen.

Dena hasi zen duela urte bat baino gehiago, Gotzone deitzen zen neska berri bat etorri zen gelara. Berria zen institutuan, eta Kattalinek lagun askorik ez zuenez, patio orduan bereganatu joan zen. Hitz egiten hasi ziren, eta lagunak egin ziren, lagun minak. Denbora guztian elkarrekin zeuden, ezin hobeto pasatzen zuten elkarrekin, bereizezinak ziren. Dena kontatzen zioten elkarri, ez zeukaten sekreturik, edo hori uste zuten beraiek. Egun batean Kattalinek bere sekreturik handiena kontatu zion:

—Gotzone, gauza bat kontatu behar dizut.

—Zer?

—Bada, sekretu bat daukat, eta ez diot inoiz inori kontatu.

—Ah, bai? zer da?

—Bada, bueno, ez da sekretu bat, mania bat baizik.

—Benetan? Ea kontatu mesedez, kontatu.

—Bale, baina ez kontatu inori. Ea bada, mania bat daukat. Urduri nagoenean, aspertzen naizenean, kotxean nagoenean... Zenbatzen dut.

—Nola? Ez dut ulertu.

—Bada, gauzak zenbatzen ditudala. Adibidez, orain zenbatzen ari naiz zenbat peka duzun aurpegian.

—Ja, ja, ja, hori tontakeria bat da.

Eta hurrengo egunean Kattalin eskolara joan zenean, guztiak hasi ziren berari barre egiten. Gotzonek bere sekretua kontatu zien guztiei. Egun horretatik aurrera bullyinga egin zioten, ez zuen lagun gehiagorik eduki eta ez zuen Gotzonerekin berriro hitz egin.

Kattalinek, goiz batean bere ohetik jaiki zenean, esan zuen ez zuela gehiagotan jasango bere ikaskideen burlarik. Gelara sartzean berriro burlak hasi ziren:

—Begira nor etorri den gaur klasera! Zergatik ez duzu zenbatzen zenbat lagun duzun? —esan zuen Leirek.

—Hori zenbatzea oso erraza delako, ez dauka lagunik —erantzun zion Jonek. Gela guztia barrezka hasi zen.

—Utzi bakean —esan zuen Kattalinek beldur pixka batekin.

—Eh, itsusi hori, niri ondo hitz egin! —esan zuen Jonek.

—Kattalin, galdera bat, hain ergela jaio zinen ala txikia zinenean sehaskatik erori zinen? —esan zuen Naroak.

Berriro barreak hasi ziren.

—Zergatik ez duzu erantzuten? Ez dakizu hitz egiten, ala? —galdetu zion Jokin.

—Ez duzu ikusten ezetz. Neska hau leloa da –esan zuen Markelek.

Barreak altuagoak izan ziren. Kattalinek ez zuen gehiago jasan eta gelatik irten zen. Azken pisuraino joan zen, eta leiho batetik teilatura igo zen. Teilatu bazterrean jarri zen.

—Lasai, Kattalin –esan zuen bere buruarentzat ozen –amesgaizto hau orain bukatuko da.

“Ea, kontatuko dut zenbat zuhaitz dauden patioan eta gero botako naiz: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17”

Eta justu botatzeko zorian zegoenean, norbaitek heldu zion eskutik indarrez, eta saihestu egin zuen Kattalinek bere burua botatzea.

—Kattalin, ez bota mesedez –erregutu zion Gotzonek.

—Gotzone? Zer egiten duzu hemen?

—Gelatik irten zarenean jarraitu dizut. Kattalin, mesedez, barka nazazu. Nik ez nuen zure sekretua kontatu nahi, baina gelakoek esan zidaten nire sekretua kontatuko zizutela. Eta lotsa handia ematen zitzaidan.

—Lasai, barkatzen zaitut, baina kontatu behar didazu sekretu hori. Lagunak gara, ezta? Eta lagunek dena kontatzen diote elkarri.

—Benetan? Nire laguna zara?

—Klaro!

—Bada, begira, eh... Nire sekretua da... Gustuko zaitut, lehen aldiz ikusi zintudanetik. Agian ez dakizu, baina ni lesbiana naiz. Horregatik, aldatu nintzen institututik, nire aurreko institutuan bullyinga egiten zidaten lesbiana nintzelako.

Gotzone oso lotsatuta zegoen, eta ezustean Kattalini musu bat eman zion ezpainenetan.

Kattalin ez zen konturatu bere maniagatik bullyinga egiten ziotela, baina mania horri esker bizitza salbatu zuen, zeren eta zuhaitzak zenbatu ez balitu, Gotzoneri ez zion denborarik emango Kattalinen eskua hartu eta teilatutik botatzea saihesteko.

ERLOJUA ALDERANTZIZ JARRITA

Garazi Irizar Garai,
San Inazio BHI

Danba! Zerbait jausi da! Eta zarata madarikatu horrek lo-kuluxka laburreko amets goxoetatik nire egongela aspergarri eta ilunera ekarri nau. Erlojuari begiratu diot, bostak hogeita bat gutxi dira, seiak eta hogeian datoz bilobak, nire alaba eta neska laguna.

Ezin naiz besaulki urdinetik altxatu, ez dut nire bastoia aurkitzen, eta ezin naiz zutik egon bastoi gabe. Duela hamar urte eman nuen kolpe tuntun horren ondorioz... Horrek eta nire 87 urteek ere eragina izango dutela imajinatzen dut. Begiekin egongela osoa zeharkatu dut, egurrezko armairua, bazkaltzeko erabiltzen genuen mahai zuriaren azpialdea, gastatuta dagoen alfonbra urdin argiaren ingurua, telebista modernoa kokatuta dagoen altzariaren azpian, Pragan erositako aterki-ontzi barruan... Ez dut ezer ere lortu.

Bat-batean, pasabidea eta egongela komunikatzen dituen ate zaharrean agertu da bastoia, eta orduan gogoratu dut zenbat gustatzen zaion makil ziztrin hori nire katu maiteari. Hartu dut, baina zertarako behar nuen makila? Ah, bai!!! Jausi den hori zer den jakin beharko nuen, ezta? Berriro erlojura eraman ditut begiak eta konturatu naiz hamar minutu daramatzadala hemen, eserita, ezer egin gabe, geldi-geldi. Tira, banoa jausitako hori jasotzera.

Eskailerak igo ditut. Bigarren pisura igo naiz eta oso nekatuta nabil. Aurkitu dut duela hamabost minutu jausi den kaxa hura. Ez da oso zaila izan, ganbararen erdialdean gelditu da eta. 1953ko udako oroigarriak gordetzen nituen kutxa da.

Gogoratzen dudan udarik onena da, lagun gehien egin nituen uda, mendira joaten nintzen goizean eta eguerditik gauera herri ondoko errekan pasatu nuena.

Ia-ia apurtuta dauden kartoi zati horietan neuk egindako marrazki koloretuak daude, baita uda horretako nire zapatarik gogokoenak ere; han daude, berriak izango balira bezala, zapata urdin batzuk dira, larruzko zapata urdinak, ez dute ezer berezirik, baina nireak dira eta gustuko nituen, hori nahikoa da. Nire zapi gorria ere badago, amak lau urte nituenean utzi zidan gauza bakarra nire ondotik joan zenean, ikusi nuen azkenengo aldian jantzita zeramana. Zenbat gus-tatzen zitzaidan zapi gorri hori!. Bera nirekin zegoela gogorarazten zidan, ilea lo-tzeko erabiltzen nuen edo ahoa estaltzeko “bakeroetan” aitarekin jolasten nintze-nean; triste nengoenean nire malkoak ere jasotzen zituen. Nirekin zihoan edozein lekutara, beno, nik eramaten nuen leku guztietara: institutuko lehenengo egunean, lehenengo musua eman nuenean, lehenengo kontzertuan, unibertsitateko azterke-tetan ere lagundu zidan, eta lehen lan-egunean edo ezkontza egunean ere bai, baita seme-alabek haien bikoteak aurkeztu zizkidatenean ere, senarrari lehen aldiz eba-kuntza egin ziotenean eta...

Negar malko hotz bat igartzen ari naiz begi barruan irtetekotan, ez diot utziko bere helburua betetzen. Aurkitu dut. 1953. urteko uda jartzen duen kaxaren alboan erdi itsatsita zegoen paper zati apurtu hori aurkitu dut. Malkoek gainezka egin dida-

te, eta bata bestearen atzetik atera dira, inurriak balira bezala janari bila, nire aurpegia zeharkatuz ganbarako lur zikina kolpatu arte. Uda horretako argazki bat da. Ama hil zenetik bi urte igaro ziren, eta gertaera horretatik uda hori izan zen ondo pasatu nuen une bakarra. *Bi urte horiek oso gogorak izan ziren, hutsik nengoen, botila huts bat nintzen, urik gabe, airez betea, txikia nintzen eta ez nuen ulertzen zergatik ez zen bueltatzen nire ama, ez nekien non zegoen edota zergatik joan zen, baina banekien ez zegoela nire ondoan aurreko urteetan bezala eta ez zela berriz egongo.* Uda horretan ama hurbil sentitu nuen, bizirik zegoenean baino hurbilago, horrek indarra eman zidan hurrengo egunetan hobeto pasatzeko, gauza gehiago egiteko edo hobeto aprobetxatzeko. Gogoratzen naiz abuztuko azkenengo bi aste horiekin, aurtengoak izango balira bezala. Oso aste nahasiak izan ziren, udaren bukaera hasi zen, lagun batzuk egin nituen, oso lagun bereziak ziren, pozik nengoen oso uda oroigarria pasatu nuelako baina triste ere bukatzeaz zegoelako.

Argazkia bi aste horietako azken egunekoa da, uda horretako azkenengo eguna. Nire lagun berezi horiekin nago, berezia sentitzen nintzen beraiekin, desberdina, *beno, desberdina nintzela oso erraz ikusten da.* Haiek ahateak ziren eta ni neska txiki bat. Barre eta algara handiak egin nituen haiekin, janaria ematen nien, eta haien putzura joaten laguntzen nien, haiek nik moduan, ama galdu zuten, eta nik ez bezala, aita ez zuten ezagutu.

Elkarri laguntzen geniola sentitzen nuen, adiskidetasun berezia genuen, nik hitz egiten nuen berri-ipurdi bat izango banintz bezala, eta haiek beti berdina erantzuten zidaten. Nik zelan galdetu eta haiek *piru-piru* erantzun, nik ea nora joan nahi zuten galdetu eta haiek berriz *piru-piru* ihardetsi, nik ea egarri ziren galdegin eta haiek, nola ez, *piru-piru* esaten zidaten.

Irudiak erakusten du nola ni eta nire zapi gorria ahateez agurtzen garen. Oso hunkigarria izan zen egun hura. Negarraldi luzeak izan nituen, baina harro nengoen uda horretan egindako guztiagatik, ama alboan eduki nuela pentsatu izan bainuen. Ez zen horrela izan, bera gabe denbora aprobetxatzen ikasi nuen. Horrek ez du esan nahi ama ahaztu nuenik, baina bai bere heriotzak sortutako mina beste modu batez ikus nezakeela.

Din-Don! Din-Don! Nire biloba zaratatsuak heldu dira, eta ni hemen nago lurrean botata, alfonbra baten moduan, negarrez eta negarrez, Niagarako ur-jauziak banintz bezala, gelditu gabe. Gehiegi sartu naiz nire oroitzapenetan, baina polita izan da uda berezi hori gogoan eduki izana berriz ere. Lasaituko naiz arnasa hartzen hamar segundoz “1, 2, 3... 8, 9, 10...”; metodo honek funtzionatzen du, nire alabak bere semeari esaten dio, eta noizbait frogatzeko gogoia neukan; ez nuen beraien aurrean egin nahi. *Kar-kar-kar!*

AMETSEN MEMORIAK

Xabier Fernández Ariz,
Artxandape Ikastola HLBHIP

Kaixo, Amets deitzen naiz, eta hona hemen nire istorioa:

1998ko maiatzaren 6ko eguerdian jaio nintzen. Ama, neba eta hiruok baserri batean bizi ginen; bertan beste hainbat familia zeuden. Ile eta begi beltzak nituen eta nahiko sendoa nintzen. Nire neba Mikel ni bezalakoa zen, baina nagusiagoa.

Oso pozik bizi nituen nire lehenengo urteak, nire nebarekin zelaitik korrika egiten eta jolasten.

Denak oso polita eta baketsua zirudien arren, baserriko biztanle guztien ahotan zurrumurru bat zebilen: 15 urte betetakoan gazteak beste leku batera eramaten zituzten, baina ez ziren inoiz bueltan etortzen. Inork ez zekien nora joaten ziren. Nire nebak 14 urte zituen ni horretaz konturatu nintzenean, eta berari zerbait gertatuko ote zitzaion beldur nintzen.

Egunak igaro ziren, eta Mikelen urtebetetzea gero eta hurbilago zegoen. Berarekin denbora gehiago egoten saiatu nintzen, eta oso ondo pasatu genuen elkarrekin.

Mikelek azaroaren 2an 15 urte bete zituen, izan ere, abenduaren 5ean berari eta beste bost gazteei deitu zieten. Ama eta biok agur esatera joan ginen:

—Agur Mikeltxo, ezer txarrik ez pasatzea espero dut... —esan zuen amak, negarrez.

—Trankil egon, ama. Ondo egongo naiz! —erantzun zuen, baina ez zegoen oso ziur esandakoaz.

—Faltan botako zaitut, agur betiko —esan nuen nik, eta besarkada handia eman genion elkarri.

Eta horrela galdu nuen nire bizitzan garrantzitsuena zen pertsona. 12 urte nituen jada, eta laster niri egokituko zitzaidan baserritik joatea.

Nire amak ez zuen ia hitz egin, eta denbora guztian oso triste egoten zen. Gainera, Mikeli buruz ez genekien ezer, agian gurekin ahaztu zen, edo agian hilda zegoen. Nahiago nuen horretaz ez pentsatu.

Urte batzuk bat geroago, biok gainditu genuen hori guztia, eta aurrera atera ginen. Gero eta hobeto zihoan guztia, eta gero eta pozikago geunden. Baina horrek ez zuen asko iraun, beldurrez espero genuen eguna azkenean ailegatu baitzen.

Oso azkar pasatu zen. Nire ama guztiz etsita zegoen, gizon batzuek besoetatik heldu zioten, eta ezin izan nion agur esan.

Oso ilun zegoen guztia. Kamioi batean eraman ninduten, beste hiru pertso-
nekin batera, baina logikoa den bezala, inork ez zuen hitz egin.

Bat-batean, kamioia gelditu zen, eta ateak ireki ziren. Beste guztiak atera zituzten, baina ni bertan gelditzeko esan zidaten.

Beldurrak jota eta erabat nahasita sentitzen nintzen, momentu horretan nire familian baino ez nuen pentsatzen: “Ondo egongo da ama? Berdina pasatu behar izan du Mikelek?”.

Kamioia berriro gelditu zen, atera bezain laster begietan benda bat jarri zidaten. Zerbait txarto zihoan. Leku batean sartu ninduten, eta bertan denbora mordoa itxaron nuen. Azkenean, norbait etorri zen, eta hortik atera ninduen. Egundoko zarata zegoen, eta ezin nuen sinetsi ikusi nuena benda kentzean. Estadio baten moduko leku batean nengoen, jendez beterik. Niri begira zeuden, garrasika eta haserre. Nik ez nekien zer egin nuen, baina ziur gauza txarren bat izan zela.

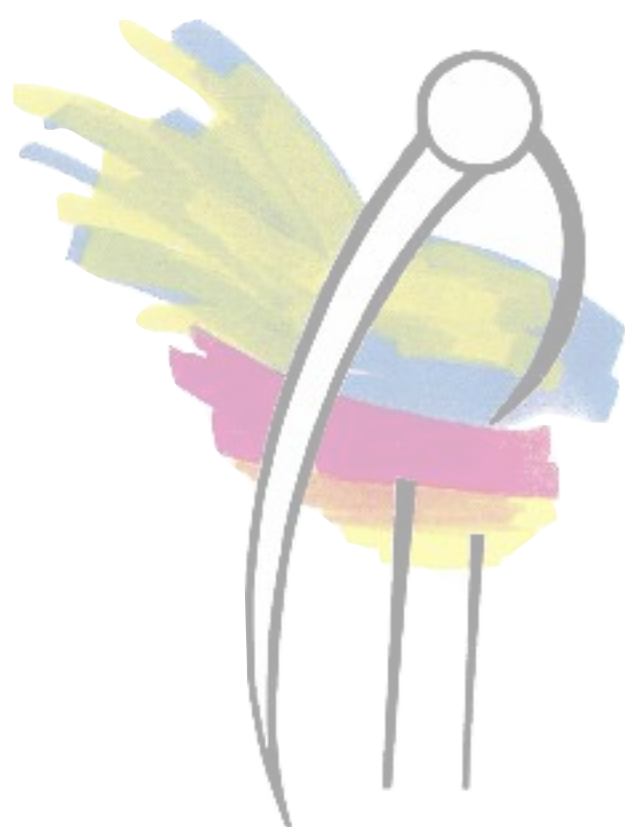

Jadanik nekatuta eta nahasita nengoen, eta gainera oihu guztiak oso gogai-karriak ziren. Halako batean, gizon batzuk sartu ziren, ezpata batzuk eskutan zituz-tela. Niregana etorri ziren zuzen-zuzen, eta ezpatak sartu zizkidaten. Zelako mina! Ez nuen ezer ulertzen... Zaurituta nengoela, beste gizon bat sartu zen, eta ikusle guztiak txalokatzen hasi ziren. Niri begira zegoen. Bururatu zitzaidan gauza bakarra korrika egiten hastea izan zen, baina nekeak eta minak jota ezin izan nuen ezer egin, eta lurrera bota nuen nire burua. Gizona nigana hurreratu zen, eta ezpatare-kin bihotza zeharkatu zidan. Momentu batez, nire ama eta neba ikusi nituen, irri-barretsu. Eta bertan hil nintzen.

Pertsona errugabe bati horrelako gauza bat egitea tristea da, ezta? Bada, honela urtero 70.000 zezen hiltzen dira Espainia osoan, eta horri “arte” deitzen zaio.

MIKOLETA **BILBAO BALIOEN HIRIA**

C eta D kategoriak

VALERI

Aiora Arranz Rodríguez,
Unamuno BHI

Begoña Oribek 12 urte zituen Bilbotik Errusiara eraman zutenean, Moskura, hain zuzen ere; bidaia hau itsasontziz egin zuen eta 1937ko ekainaren 15ean hasi zen. Oso luzea izan zen. Bidean bakardadea sentitu zuen, beldurra, hotza...

Urte batzuk geroago lagunekin dantzaleku batera joan zen, eta bertan mutil bat ezagutu zuen: Boris Jarlamov. Harekin oso momentu onak pasatu zituen eta laster maitemindu zen. Denbora tarte bat pasa eta gero, ezkontzea erabaki zuten. Bikoteak bi seme-alaba izan zituen, Valeri eta Tania.

Urte batzuk geroago Begoña seme-alabekin Bilbora itzuli zen hemengo familia bisitatzera. Irrikan zegoen, hainbat urte pasa ostean berriro guztiak ikusteko eta bere seme-alabak aurkezteko.

Bilbon egon zirenean, nire aititek eta Begoñaren bigarren lehengusuak Valerirekin denbora luzea pasatu zuen. Aititea helduagoa zenez, Valeri zaintzen zuen. Behin Artxandako irristaketa pistara eraman zuen, baina hara iristean ezin izan zuen patinatu, Valeriren patinak izotzerako baitziren.

Egun horietan Nafarroako herri batera eraman zituzten, bertan jaiak zirenez zezenak askatu zituzten kaletik, eta Valeri guztiz izututa geratu zen.

Hilabete batzuk pasatu ostean, Moskura bueltatu ziren, eta hor bere aita zegoen zain.

Moskun haien bizitza jarraitu zuten, Valerik denboraren gehiena patinatzen ematen zuen, asko gustatzen zitzaiolako. Urteak pasatu ziren, eta asko hobetu zuen profesional bihurtu arte.

70. hamarkadan munduko jokalaririk onenetariko bilakatu zen. Moskuko CSKA hockey taldean jokatu zuen 1967tik 1981era. Talde horrekin hamai-ka liga sobietar irabazi zituen. Errusiako selekzioarekin zortzi aldiz izan zen munduko txapelduna, eta Joko Olinpikoetan urrezko bi domina eta zilarrezko bat lortu zituen (1972, 1976 eta 1980).

Kontatzen dutenez, jokalaria bikaina zen, oso aurrelari arina eta gol asko sartzen zituen. Bere dortsala beti 17a izan zen, eta gaur egun Errusian dauden bi jokalaririk onenek 17 eta 71 zenbakiak eramaten dituzte bere omenez. Errusiako ume guztien heroi bihurtu zen.

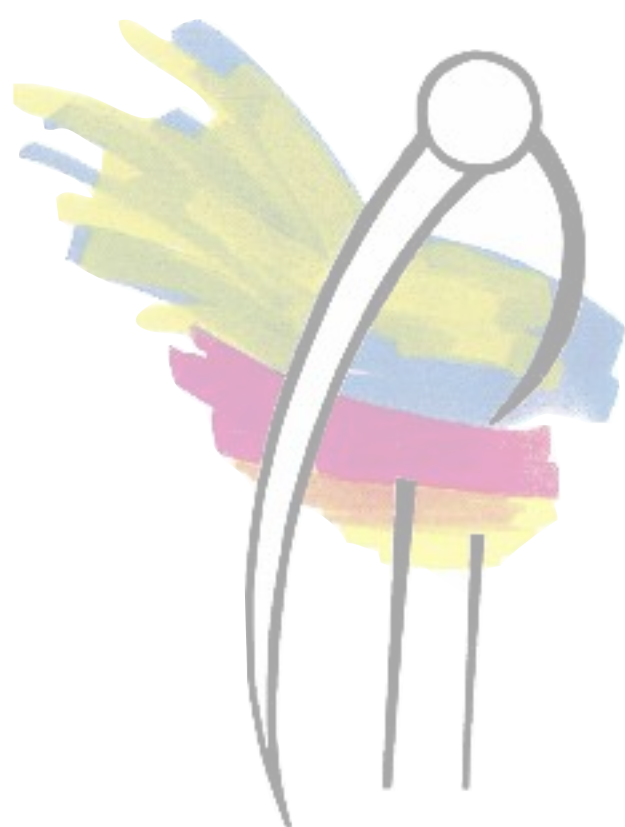
Zoritxarrez, oso gazte hil zen 33 urte zituelarik kotxe istripu batean. Irina emaztearekin bi seme-alaba txikiak bakarrik utzi

zituen; bitxia bada ere, ospitalerako bidean bere aitaren kotxean jaio zen eta bere kotxean hil egin zen. Urte gutxi batzuk geroago, Begoña hil egin zen, penaz, esaten dutenaren arabera.

Valeriren omenez, 2013an pelikula bat egin zuten bere bizitza kontatzeko, “17 zenbakiaren mitoa” izenburua zuena, Errusian eta Nafarroan filmatuta.

Begoñak zorte handia izan zuen, gerla garaian beste herrialde batek bizitzeko aukera bat eman ziolako. Izan ere, gaur egun ume asko dabiltza aukera horren bila.

BELDUR ISILA

Maidier Martínez de la Hidalga Grande,
Solokoetxe BHI

Urteko azken eguna eta horrekin batera gabon zaharreko festa. Lagunekin “Leika” diskotekara joatea erabaki nuen. Alde zaharreko kale batean kokatuta dago, nire etxetik oso hurbil, beraz, gurasoek baimena eman zidaten joateko. Hala ere, goizeko lauetan ipini zidaten muga bezala, adina zela eta.

Afaltzeko familia guztia batu ginen gure etxean: osaba, izekoa, amama, lehen-gusuak, nebak, gurasoak eta aitarien lagun pare bat. Bapo afaldu genuen denok: bildotsa, ganbak, patatak, entsalada, turroiak eta pastela. Horren ostean, urteko azken hamabi segundoetako mahatsak: 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1... Urte berri on! Musu eta besarkada bonbardaketa. Urte berri on! Urte berri on denoi!

2019, urte berria, nahiz eta aldaketak oso nabarmenak izan ez, dena aldatzen ari da. Aurten bukatuko du Oierrek unibertsitatea eta, aldi berean, Unaxek hasiko du. Dena oso azkar pasatzen ari da, ia-ia konturatu gabe. Aitite ez dago jada. Oso gustuko zituen Gabonak eta gabon zaharra. Beti ikusten genuen Vienako urte berriko kontzertua telebistan mahatsak jan eta gero, musika klasikoaz betetzen genuen egongela, eta denok batera ikusten genuen gazteenak aspertzen ginen arte. Oso gogorapen onak dira. Gabonetan ere oso ondo pasatzen genuen Olen-tzeroren zain zuhaitz azpian, baina jada hori ez dugu egiten, nagusitu gara eta gutxika-gutxika Gabonetako magia desagertzen hasi da.

Afaria bukatuta eta denak agurtu ostean, Elaiaren etxera abiatu nintzen, bera-
rekin batera besteekin geratuta geunden lekura joateko. Herriko parkean batu
ginen denak; neskak eta mutilak, klasekoak eta eskolakoak ez ziren ezagun batzuk
ere. Batzuk edaten hasiak ziren jada, baina Elaiak eta biok ez genuen oraindik alko-
holik probatu. 15 urterekin hastera arinegi iruditzen zitzaigun, baina jakin-mina
genuen. Beraz, bakoitzak edalontzi bat hartu eta Nereak prestatutako edari bat eda-
ten hasi ginen. Hasieran zapore mingotsa zuen horrek, baina edaten hasi ahala,
gero eta goxoagoa iruditu zitzaigun.

Lokalera sartzeko ordua heldu zen. Sarrera nahiko garestia izan arren, gogo
handia geneukan Urtezaharreko festa batera joateko. Sartzean areto erraldoi bate-
kin egin genuen topo, jendez beteta zegoen, musika DJ batek ipintzen zuen, eta
kolore askotako argiak zeuden. Dantzatzeko pista erraldoian gazte asko zeuden dis-
frutatzen. Diskotekako giroa nahiko ona zen, eta mutil katxarro asko ere bazeuden.
Izkina batean hasi ginen dantzatzeko, eta adiskidetasunari egin genion topa. Gure
edariak bukatzeaz zeudenez, barrara hurbildu eta sei txupito Jägermeister eskatu
genituen. “Gugatik!”. Eta barrura. Zelako sentsazio arraroa, zapore goxoa, baina
eztarriak erretzen zuen nolabait.

Dantzatzeko momentua zen eta
dantza-lekura jaitsi ginen. Ez zegoen
askotariko musikarik, reggaetona soi-
lik, baina oso dantza dibertigarria da
lagunekin batera zaudenean, musika
edozein izanda ere. Momentu horre-
tan oso mutil erakargarri bat ikusi
nuen aurretik pasatzen. Elaiak bera-
rekin hitz egitera animatu ninduen,
eta beste txupito bat hartu eta gero,
harengana abiatu nintzen. Zenbait
minutu hitz egiten egon ostean,
dantzatzera joan ginen, eta kontura-
tzerako, musukatzen hasiak ginen.
Gau osoa eman genuen dantzatzeko,
lagunek, mutil horrek, beste zen-
bait pertsonak eta nik. Oso
gau dibertigarria izan zen,
urtea hasteko modu ezin
hobea. Baina gauza guztiek
bezala, bukaera izan zuen,

eta etxera joateko ordua heldu zen. Denok batera irten ginen kalera, eta bakoitzak
bere etxerako bidea hartu zuen. Elaiaren etxea eta nirea hurbil daudenez, elkarre-
kin joan ginen. Bere portalera heltzerakoan agur esan eta nik nire bidea jarraitu
nuen. Aurrera nindoala, norbait atzetik nuela nabaritu nuen. Kalea hutsik zegoen
eta ez zen zaratarik entzuten, nire zapaten soinua eta pertsona haren pausoak soil-
soilik. Pixkanaka-pixkanaka gero eta hurbilago sentitzen nuen pertsona hura nigan-

dik. Ez zegoen inor niri laguntzeko, argi bat ere ez leihoetan, kotxe bat ere ez kalean, inor ez. Ez nekien nola atera egoera estresagarri horretatik. Gorputzak dar-dar egiten zidan, izugarri izututa nengoen, ez nekien zer egin. Kale bakarra falta zen etxera heltzeko, 200 metro besterik ez. Atarian sartzeko denbora izatea espero nuen, etsita nengoen, arriskutik kanpo egoteko premia. Gero eta gutxiago, 100 metro. Bat-batean, atzera begiratu eta emakume bat ikusi nuen nire atzetik. Ez dakizue zelako lasaitasuna eta segurtasuna sentitu nuen.

Zergatik izan behar dugu emakumeok horrelako beldurra kaletik ibiltzean? Zergatik? Ez dut ulertzen.

AURKIBIDEA

Sariak	3
--------------	---

A Kategoria (Lehen Hezkuntzako 3. eta 4. mailak)

• Inork aukeratzen ez zuen ipuina	9
• Arlanpeko astoa	12
• Jonen abenturak	14
• Piratetara jolasten	16
• Peioren trebetasuna	18
• Ane eta bere sekretu pertsonala	20

B Kategoria (Lehen Hezkuntzako 5. eta 6. mailak)

• Gerra nire izekoaren baratzean	25
• Olentzero izateko oposaketak	28
• Dorito anaiak	33
• Zapia burua, ibili munduan!	36
• Jostailurik onena	38
• Guk ere!	40

C Kategoria (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1. eta 2. mailak)

• Juno	45
• Bihotzaren entzule	47
• Mariaren erotasuna?	51
• Karla	53
• Beste mundu batera	56

D Kategoria (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 3. eta 4. mailak)

• Negu gorria	61
• Urdaiazpiko espaziala	64
• Eusten	67
• 1, 2, 3, 4...	70
• Erlojua alderantziz jarrita	73
• Ametsen memoriak	76

MIKOLETA - BILBAO BALIOEN HIRIA

C Kategoria (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1. eta 2. mailak):

• Valeri	81
----------------	----

D Kategoria (Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 3. eta 4. mailak):

• Beldur isila	85
----------------------	----

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Miy
Shaketa

Bilbao

UDALA
AYUNTAMIENTO

